

ROMANIA
 10. Telefo.
 Havonta 1
 évs 800, e
 feldre: Hav 2, ne
 félre 12, egészre 20
 detések díjazás szerint
 "ELET" az erdélyi és b
 deád egyetlen politikai
 önkéntes utánuvását a
 rás megjelölésével enged...

ELET

DI Ramassetter Róbert
 BUDAPEST

Diszter 2. I. e.

ASÍDÓ POLITIKAI LAP

Bérmontán leveleket nem fogadunk el.
 — Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Jámboi Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hátszegi Ernő, Strada Cobălcescu 52.
 Csütörtök, 1936. december 24.
 5697. EV. XIX. EVF.
 TEBETH 10. 294. SZAM

VILÁG TUREK

Az okos ellenzék

A Dreptatea, a nemzeti parasztpárt hivatalosa, a lap szerkesztőit ért fenyegetéssel foglalkozva, többek között a következőket írja:
 „Tatarescu okos ellenzékéhez” tartozik Cantacuzino tábornok és Zelea Codreanu is. Közleményeket adnak ki, határozatokat szavaznak meg, és fenyegetőznek, bár a terrorista sejteket feloszlatták, és a törvény tiltja ezeknek a szervezeteknek a működését.
 Az egyik delután lapban rendszeresen jelennek meg a kapitány vagy Cantacuzino tábornok napiparancsai. Nemrégiben ez a jobboldali lap közölni kezdte azon segélybizottság tagjainak névsorát, melynek címe: „A légionáriusok barátja.”
 Duca és Stelescu egykori gyilkosait most a nyilvánosság előtt támogatja egy csoport lelkiismeretlen ember. És mindez a kormány szemellettörténik, mely megengedi egy feloszlatott szervezet működését.
 A „Légionáriusok barátjai” c. szervezetnek nemcsak az a célja, hogy pénzt gyűjtsön Cantacuzino és Zelea Codreanu számára. Ez a komité fenyegetéseket küldöz különböző közéleti személyiségek, elsősorban a nemzeti-parasztpárti vezetők címére.
 Újabb terrorista szervezettel van tehát dolgunk, mely a többi gárdista sejtekkel együtt, ezt a törvénytelen tevékenységet fejti ki, anélkül, hogy a kormány egyáltalában figyelembe venné létezésüket.”

A moll-va áthangolt náci-politika

Nincs még hat hete, hogy az angol és francia diplomácia ijedt idegességgel vette tudomásul Ciano gróf berlini látogatását, amelyen állítólag örök hűséget esküdött egymásnak a német és az olasz diktatura.
 A nagy ijedelem ellenére azonban már akkor voltak vélemények, amelyek szerint Olaszországnak Németországhoz való közelsége kizárólag kísérleti ballon volt, amelyvel az olasz kormány Franciaország és Anglia iránta való hajlandóságait akarta kiismerni.
 A jósok nem csalódtak: Anglia és Franciaország sűrűn az olasz orientáció irányába állították át magukat, megkezdődtek az angol-olasz tárgyalások, amelyek immár csaknem a teljes megegyezés stádiumába jutottak.
 A megegyezés következtében Olaszország máris elfejtette a spanyol polgárháborúba való beavatkozást, amelyet eleddig a legerélyesebben szorgalmazott, teljesen megegyezni készült Angliával és Franciaországgal a földközitengeri kérdésben s ez a megegyezés a külpolitikai légkört máris lényegesen enyhültebbé tette.
 Kiderült tehát, hogy a német-olasz barátkozás olyan szerelmen alapult, amely az olasz fél részéről teljes mértékben tetetett volt s csupán eszközül szolgált arra, hogy az elhagyott és hön óhajtott előbbi szerelmét visszahódítsa.
 Németország e pillanatban elszigeteltebben áll, mint valaha Európában. Lengyelország visszatért a francia barátság útjaira, Olaszország immár lemondott a spanyol beavatkozásról s a japán-német megegyezés nyomán szinte az óramű pontosságával robbant ki a Távol-Keleten a kínai lázadás.
 Egészen megbízható angol tudósítások szerint Németországban egyre nő az agyonbol-dogított árjak ellenállása a kormánnyal szemben, amelyet az egyre fokozódó és a teljes csőd felé haladó gazdasági helyzet, a katonai dezertálások nagy növekedése bizonyít.
 Ennek s csak ennek tudható be, hogy az eleddig mindig porosz keménységű és diplomáciai érzékletlenség kezdi felismerni Németország egyre veszélyesebbé váló helyzetét s a náci politika lassan, de biztosan érő tartóhatatlanságát úgy kül-, mint belpolitikai vonatkozásban.
 Olaszország teljes és végleges páfordulásával nemcsak Németország külpolitikai sulya csökken le nagymértékben, hanem spanyolországi aspirációinak kilátásai is elhomályosultak, ami különben a felkelők egyre inkább elmélyülő válságban és vereségeiben is kifejezésre jut.
 Ezek a kudarcok magyarázzák meg az eddig mindig hangos és értelmes durban tar-

A készülő olasz-angol megegyezés váratlan enyhülést hozott a világpolitikában

Olaszország máris lemondott a spanyolországi polgárháborúba való beavatkozásról és visszahívta a Majorca-szigetén tartózkodó olasz önkéntesek vezérét Hitler feladja ellenállását az orosz-francia szerződéssel szemben

Párizs, december 23. (Rador.) A ma reggeli párizsi lapok egyöntetűen hangoztatják, hogy az utóbbi napok eseményei bizonyos külpolitikai enyhülést hoztak. A jobboldali sajtó egyenesen derülőn tekint a nemzetközi helyzetre. A Le Figaro megoldották az abesszin-kérdést. Az Echo de Paris szerint azonban az olasz sajtó kevésbé éles hangja nem szabad, hogy különösebb reményt keltsen, amíg Franciaországban a két ország közti tárgyalások nem vonatkoznak konkrét problémákra Olaszország minden biztosítékot megadott Franciaországnak az 1935 január 7-én kötött egyezményben. Franciaország megszüntette addiszabebai követségét és ezért nem kért semmit cserébe.

A l'Oeuvre szerint Olaszország azon elhatározása, hogy többé nem folytatja beavatkozását a spanyol ügyekbe, mindjobban nyilvánvaló lesz.

Egyébként megállapítható, hogy Spanyolországnak való önkéntes toborzás majdnem teljesen megszűnt Olaszországban. A lap azt hiszi, hogy Olaszország és Franciaország tárgyalásokat kezdhetnek egy „gentlemen's agreement” létrehozása érdekében, hasonlóan a készülőben lévő olasz-angol egyezményhez.

A Humanité azt állítja, hogy a francia-olasz közelségért fizetett ár gyászos a békére nézve.

A lapok többi része azt állítja meg, hogy az olasz fasiszta kormány, kedvező arcot fordít Anglia felé. Anglia szorgalmazására állítólag

a római kormány visszahívta Rossiezredet, a Majorca-szigetén tartózkodó önkéntesek vezérét.

A Földközi tengerre vonatkozó angol-olasz nyilatkozatot rövidesen közzé teszik. A nyilatkozat kölcsönös jóakaratról fog hitvallást tenni. Franciaország nem tart semmire se igényt Olaszország részéről, mert minden kölcsönös biztosítékot megadtak egymásnak az 1935 januári francia-olasz egyezményben.

Uj fejezet Európa történetében? A francia sajtó fenti megállapításaival kapcsolatban diplomáciai körökben is az a vélemény kezd kialakulni, hogy az olasz-angol megegyezés várható megkötése esetén az 1937-ik év fordulópontot fog jelenteni Európa külpolitikai életében.

A megegyezéssel kapcsolatban Londonban és Párizsban tudni vélik, hogy a végleges megegyezés már nem késhet soká. A két haditengerészeti erejének arányosítása érdekében, beavatottak szerint, már teljes a megegyezés.

A Földközi tenger keleti medencéjére is, ahol az angol érdek túlyomó voltát elismerték, szintén megegyezett már Róma és

London. Vítás kérdések alighanem csak a Földközi tenger nyugati medencéjére vonatkozólag állanak fenn, ahol a spanyol kérdés áll a megbeszélések előterében. Londoni vélemény szerint azonban a tárgyalások erre vonatkozólag is jó utban vannak s azt hiszik, hogy az új év első napjaiban a megegyezés szövegét is közzé fogják már tenni.

Sir Eric Drummond és Ciano gróf tárgyalásai

Utolsó jelentések Sir Eric Drummond római angol nagykövete Ciano gróf olasz külügyminiszterrel tegnap hosszas megbeszélést folytatott, amelynek eredményeképpen további és döntő közeledés jött létre a tárgyaló felek között.

Olasz részről szintén igen reménykedően nézik a tárgyalások menetét. A római sajtó örömmel üdvözli az addiszabebai angol és francia követségek konzulátussá való átváltoztatását, amiben az olasz-ellenes szankciók igazságtalanságának helyrehozását látja. Az olasz kormány pedig a diplomáciai testület szokásos újévi tisztelgésének elmaradásával gondoskodik arról, hogy az angol és francia nagykövetek, akik Victor Emánuel királyt még nem üdvözölhetik Abesszinia császára minőségében is, ne kerüljenek kellemetlen helyzetbe.

A német külpolitika békülékeny hajlandóságai

Londonban diplomáciai körökben elterjedt az a hír is, hogy Ribbentropp báró, londoni német nagykövete Edennel folytatott legutóbbi megbeszélés folyamán a német külpolitika igen békülékeny hajlandóságáról tett tanúságot.

A hír szerint Hitler álláspontja a francia-orosz csoportosulással kapcsolatban nagymértékben enyhült.

Ribbentropp bejelentése szerint Berlin az európai megegyezésre vonatkozó további tárgyalások során földjai ellenállását a francia-szovjetországi szerződéssel szemben, ha Franciaország és Szovjetország a szerződésben vállalt kötelezettségeket csak abban az esetben ismerik el ezután, ha háború esetén valamilyen semleges testület a támadó meghatározását vállalja.

Eden igen kedvezően fogadta a német bejelentést és semlegesnek testületnek azonnal a Népszöveget jelentette meg. Ribbentropp, hír szerint nem tiltakozott a megjelölés ellen, amiből arra következtetnek, hogy a berlini külpolitika álláspontja ebben az irányban is enyhült.

Londoni felfogás szerint ez az enyhülés kapcsolatban áll az olasz-angol tárgyalások sikeres előhaladásával, aminek hatása az európai ellentétek más területein is meg fog mutatkozni.

ratlanul — Ribbentropp útján, kijelentette, hogy hajlandó beletörődni a francia-orosz szövetségbe, ha a támadó fél meghatározását egy semleges döntőbíróra ruházzák át.

Nem kétséges, hogy ennek a hitleri engedékenységnek a forrása nem a Harmadik Birodalom erejében van magyarázata, hanem éppen ellenkezőleg: gyöngeségében.

A világ fegyverkezése számokban

A leszerelési és tengeri haderők létszámát korlátozó nemzetközi konferenciák állandó kudarcra és sikertelenségre után a világ legfőbb államai a nyílt fegyverkezéshez nyultak és az elmúlt két esztendőben az állami költségvetésekben mind jelentősebb összegekkel szerepeltek a fegyverkezési célokra fordított nyílt kiadások. Legutóbb Olaszország háborút is viselt, Németország pedig gyorsított ütemű tempóban igyekezett, több mint egy évtizedes lefegyverzett állapotának hátrányait megszüntetni és ez természetesen maga után vonta a francia katonai kiadások növelését is. Legutóbb Anglia is feladta éveken át követett mérsékelt álláspontját és ez évben már hatalmas összeget irányzott elő szárazföldi és tengeri haderejének fokozására és felszerelésének modernizálására. A Csendes óceán két partján egymással szemben álló két rivális, Amerika és Japán pedig különösen hadihajóit és légi haderejét igyekezett szaporítani.

A fokozott fegyverkezés hatása jelentkezett a gazdasági életben is és az utolsó esztendő folyamán egyre erősödő fellendülés elsősorban ennek köszönhető. Az u. n. nehézipar másfél esztendő óta állandóan teljes kapacitással dolgozik, sőt a legutóbbi hónapokban az angliai üzemeket már kibővítették és új telepeket is létesítettek, mert még az állandó, éjjel-nappali munkával sem voltak képesek a rendeléseket ellátni. A fokozott ipari termelés felszivta a munkanélküliek millióit is, így pl. Angliában szakmunkásokban ma már hiány is állott elő. Az újra keresetért jutott ipari munkásság megnövekedett vásárlóképessége megélénkítette a kereskedelmet és a fokozatos áremelkedésnek, növekvő keresletnek az östermelés is hasznát látta.

Ez lenne a fegyverkezés szerepe a világgazdasági utolsó hullámváltozásában kifejezésre jutó felfelé haladásban, konjunktúrában, amellyel szemben áll a másik oldalon az államok által fegyverkezési célokra elköltött milliók. A hadiipar csak a termelés és előállítás fázisában jelent gazdasági előnyt, azaz szorosan vett gazdasági szempontból tekintve csak a nyersanyag beszerzés és ennek feldolgozása tartozik a termelő és új javakat előállító gazdasági tevékenység fogalma alá. Azonban az előállított ipari termelvények, ez esetben hadifelszerelések, harcászati gépek, fegyverek nem szolgálnak produktív gazdasági célt, sőt éppen ellenkezőleg, használatba vételük esetén csak kárt, veszteséget és gazdasági értékek pusztulását okozzák.

Vizsgált, ha a gazdasági termelést abból a szempontból tekintjük, hogy annak fokozása, a szükséglet határátn túlmenkedő kiterjesztése káros visszahatással is lehet, amennyiben a felnemhasznált feleslegek nehezítik az értékesítést, úgy e tekintetben a hadiiparnál ezzel a gátló akadállyal nem találkozunk és ennek gazdasági értékelését más szempontból és egyéb fontos érdekek és körülmények mérlegelésével kell beállítanunk.

Az egyik legnagyobb amerikai bankintézmény, a Newyork Trust Company havonként megjelenő gazdasági szemléjének, az Index-nek legutolsó számában érdekes összeállítást közöl a világ fegyverkezéséről. Az egyes államok költségvetése, valamint a Népszövestég leszerelési bizottságának idevonatkozó statisztikai adatgyűjtése alapján összeállítja a világ hat nagyhatalmának (Egyesült Államok, Nagy-Britannia, Francia-, Német-, Olaszország és Japán) fegyverkezésre költött kiadásait dollárértékre átszámítva. Míg 1914-ben e hat állam katonai célokat szolgáló

sa jelenti, adta állá- isban szá- séget visz- rni a kor-
 Madrid
 ok szerint harcokban z ünnepek lesznek.
 ügynökség hajónak a vesztéséről hatalmas országban nek ezt a lik a kor- nek a pro-
 er jelentése em reméli, t sikerlőlni szembenálló
 zönő olog
 e a oluji nek ötven- omból Fi- i képviselő, ot intézett ban élő né- usáshoz. A királyi ud-
 gem, hogy amek a jó sége nevé- néves jubi- A királyi ornok-adju-
 agy- ngeri denek
 Herald a egállapítja, ak olyan kezdeni, porut meg- oni és Lon- s december nek a fegy- nyeiben 99
 bai
 kormány, ol rekru-
 a cir- meg-
 adó R. T. Pop 10.

Ha Bucurestibe jön, ne mulassza el felkeresni a

Klein-Cárdát

Bucuresti, Str. Popa Tatu 26.

Kitünő házikoszt. — Ardeali borok.

Elsőrangú cigányzene. — Olcsó árak.

Reggelig nyitva.

A „szellemi centrum” a Skopus hegyén

Épül az orvosi fakultás és rövidesen egyetemi város fog kiépülni a Har Hacofim-on

Jeruzsálem, december havában

összkiadása 1.7 milliárd dollár volt (ennek legnagyobb része, 463.3 millió, Németországra esik) és kb. ezen a színvonalon mozgott az 1924. évi is, addig 1930-ban már 2.3 milliárd, az elmúlt 1935. esztendőben pedig 2.9 milliárd dollárra emelkedett. Az egyes államok 1935. évi kiadásait az 1914. évi adatokkal szembeállítva, az Egyesült Államok és Japán közel háromszor, Olasz- és Franciaország pedig kétszer annyit költöttek fegyverkezésre, mint a világháború kitörésének esztendejében.

A hat állam közül hiányzik Szovjet-oroszország, amelyre vonatkozó statisztikai adatok nem megbízhatók. A népszövetség által kimutatott adatok szerint a cári Oroszország 1913-14. évi 447.7 millió dollár fegyverkezési kiadásával szemben a szovjet 1934-ben közel egy milliárdot, az elmúlt esztendőben pedig 1.7 milliárdot költött katonai célokra.

A Har Hacofim, a „kémek hegye”, mely völgyektől övezve, nem a legmagasabb pontja Jeruzsálemnek — a Jewish Agency főépülete Rechavjában például magasabban fekszik, — de egyike azoknak a pontoknak, ahonnan a legtisztább és a legszabadabb kilátás nyílik. Az egyik oldalán a messzenyúló város, amelynek régies arcúlatát most új épületek tarkítják, a hegy tulsó oldalán a judeai puszták a Holt-tengerrel és a Jordán-vizesével, ami egészen közelinek tünik és különösen estefelé ragyog csodálatos színpompában. Mögötte a transzjordániai hegyek.

Ez az elhatárolt és kiemelkedő pont a szellemi élet sajátos centrumának ígérkezik, melyet az emlékezések szála szentelnek meg és amelynek hivatását és jövőjét a köröskörül, lent a városban és az országban látható új élet határozza meg.

Ha valahol megvalósulhat a szellemi központ eszméje, úgy csak ez a hely lehet az, amely a héber egyetem hazája lett.

Az egyetem és a jisiv

Volt idő, amikor a jisiv nem nézte mindig barátságos szemmel az egyetemet. Panaszokdakt ezen intézet izoláltsága miatt, mondván, hogy munkája távol áll a jisiv mindennapi életétől. Azóta javult a helyzet. Ma már megbecsülik a csendes, tudományos munkát az ország fejlődése szempontjából és mindenki tudja például, milyen nagy szerepe volt az egyetemnek számos emberi és állati betegség leküzdésében. Nagybecsülik az egyetem pedagógiai osztályát is, mely a jeruzsálemi tanítóképzővel fejt ki közös munkát és olyan tudományos ágat művel, amely rendkívül fontos Palesztina sajátos szükségletei szempontjából. A különböző tanfolyamok, amelyeket az egyetem docensei rendeztek Palesztina városaiban a lakosság széles rétegéi számára, ugyancsak lényegesen hozzájárultak az egyetem és a lakosság közötti kapcsolatok erősítéséhez, ami egyrészt az ország lakóinak sűrű látogatásaiban és a jisiv pénzügyi teljesítményében jut kifejezésre. Legújabbban a rádió is közkedvelt eszköze lett az egyetemi tanárok népszerű tudományos előadásai közvetítésének.

A meteorológiai intézet

Az egyetemet természetesen nem lehet külső keretei szerint megítélni, miután szellemi intézmény ez, amelyet maguk az emberek képviselnek, akik e szellemi életnek a hordozói. Tudjuk azonban, mennyire fontosak a technikai előfeltételek egy modern tudományos intézet számára. Az egyetem látogatója ezért különös érdeklődéssel figyeli azt a haladást, amely itt ebben a tekintetben látható. A nagy főépületet nagy terrasszal bővítették ki és szép laboratórium épült ezen a helyen. Egészen új épület a meteorológiai intézet, amelyet Mose Wilbuschewitsch, a kutató, az ország egyik legrégebb és legmarkánsabb uttorója épített saját költségén és amelyben maga dolgozik. A háznak bizonyos helységeit az egyetem is használja, valamint az egész ház az egyetem tulajdona lesz. Ennek a háznak a tetejéről nyílik a legszebb kilátás a Skopus hegy minden oldalára. A ház építőjének személyi sajátosságára jellemző, hogy ajtáján a „Smá Jisrael” szövege olvasható...

Az egyetemi klubház

Az egyetem főbejáratának tulsó oldalán áll az Erich Mendelssohn által épített új klubház. Eredetileg diákokthont akartak itt építeni, az egyetem tel-avivi barátainak adományából, később azonban a klubház építése mellett döntöttek. Az épületben szép terem látható, amelyet előadásokra és ünnepélyes alkalmakra használnak. A napokban nyitották meg a Menza Academicát ebben a házban és itt van a tanárok találkozó helye is. Építőművészeti szempontból pompás mű ez

az épület, melynek gyakorlati értéke is igen hasznos.

Most folynak a talajjavítási munkálatok az orvosi klinika építéséhez és a terv szerint két éven belül befejezik a kórházak és az ápolónők otthonának építését. Hogy ez az építkezés mit jelent az egyetem és az egész ország fejlődése szempontjából, azt csak akkor mérhetjük fel, ha ennek a műnek a méreteit összehasonlítjuk az ország lakosságának arányaival.

Az anyagi nehézségek

Az egyetem fejlődése szempontjából különben is nagyon fontosak a tudományos munka technikai előfeltételei. A szellemtudományi szakok munkáját például súlyosan hátráltatja az a tény, hogy nincs még saját épülete a fakultásnak. A munka sajnos, nehézségek között folyik. A 87 ezer fontot kitevő évi költségvetést legnagyobb részt az egyetemnek egyedül kell előteremtienie, míg más országokban vagy az állam, vagy nagy alapítványok biztosítják az egyetem fenntartását. Az egyetem propaganda-osztálya ezért igen fontos tényezője az egyetemnek egyetemi szervezetenek. Ha arra gondolunk, hogy az egyes intézetekhez kapcsolt szakkönyvtárak évi költségvetése tíz font, úgy fel tudjuk mérni, milyen ideálizmussal kell, hogy dolgozzanak és küzdjenek itt a tanárok és a diákok egyaránt. A nagy egyetemi és nemzeti könyvtár is szűköss anyagi viszonyok között működik.

A kritika

Egyesek azzal a szemrehányással illetik az egyetemet, hogy az európai, illetőleg európai-amerikai egyetemek utánzása és nem fejlődött még ki szellemi munkájának önálló stílusa. Bizonyos, hogy ebben a megállapításban sok igazság van. De ahhoz, hogy az ilyen igényeknek is eleget tehessen az egyetem, ahhoz időre, türelemre és tapasztalatokra van szüksége. Mégsem szabad elfelejteni, hogy a Skopus hegyén olyan tudományos teljesítmények történtek már eddig.

Hogyan dolgozik Hitler?

A kancellár mint építész. A nagyvezérkar gondjai. A titkár szalad gazdája után

Párizs, december 23. Philippe Barrés, a Matin berlini levelezője, lapjában érdekes leírást közöl arról, amit Hitler „munkanapjának” lehetne nevezni. Nemcsak a Führer egyéniségére vetnek éles fényt ezek a feljegyzések, hanem tanulságos következtetéseket vonhatunk le arra nézve is, vajjon tényleg a vezér „vezeti”-e Birodalmát.

„Tény az”, írja Barrés, hogy Hitler egyre inkább elzárkózik birodalma elől. Ha Berlinben tartózkodik, csak néhány bizalmasa veszi körül s az új ebédlőterem, melyet a birodalmi kancellária kertjében saját tervei szerint építtetett és sajátkezűleg megajzolt butorokkal rendeztetett be, csak ritkán lát meghívott vendégsereget. De Hitler egyre ritkábban bukkan fel Berlinben. München az a város, ahol legszívesebben tölti napjait. Az a berchtesgadeni kis nyaraló, amelynek fényképét az egész világon leközlötték, már rég nincs meg. Ennek a kis házikónak helyét, mely Hitler bámulatos pályafutásának kezdetét látta, már rég impozáns épület foglalta el, melyet 15 más villa vesz körül. Ezekben a villákban vannak elhelyezve a birodalmi kancellária különböző hivatalai. Természetesen, hogy ez a kis villaváros, mely Hitler parancsára nőtt ki a bajor Alpok földjéből, szintén az általa rajzolt tervek szerint épült. Mert a németek mindenható diktátorában még ma is élnek művészi hajlamok. Fantasztikus művészjátszadózás —

Az egész világon többmillió beteg...

köszöni gyógyulását a világhírű „Gastro D.” gyógyszernek. Máj- és epebajok, gyomorbetegségek, görcsök, ideges gyomorajok esetében hatása egyedülálló. Ez a gyógyszer egy Amerikában felfedezett gyógynövény kivonatából készül és az összes fent felsorolt betegségeknek azonnali enyhülést okoz és rövid időn belül a gyógyulást biztosítja.

Tekintettel arra, hogy közvetlenül a központi és vegetatív idegrendszerre hat, amelyek a legtöbb esetben közvetlen okai az emésztőszervi megbetegedéseknek, az idegrendszer különböző zavarainak esetében is nagyon kedvező hatást fejt ki.

„Gastro D.” kapható az ország összes gyógyszertáraitól és drogériáiban, vagy postán megrendelhető 130 lej utánvét mellett Császáz E. gyógyszerárban Bucuresti, Calea Victoriei 124.

amelyek feltűntést keltenek és sajátos teljesítményeknek mondatók. A zsidó történelem terén például számos új munka jelent meg, amelyek egészen új szempontokra támaszkodnak. Szimbolikus jelenség az is, hogy éppen a mai politikai feszültség idején adta ki az egyetem Al Balathuri, az arab klasszikus költő műveit.

Egyetemi város épül a Skopuson

Kétségtelen, hogy mindez kezdet csupán, de az is bizonyos, hogy a Skopus hegyen épített mű állandóan fejlődik és növekedik. Több tudományos ágban máris fontos kutató tényező és állandóan növekedik a diákoknak a száma, akiknek kiképzésére lehetőséget nyújt.

Az egyetem ma nagy tervek előtt áll. Az orvosi fakultás épül és a Skopus hegyen rövidesen „egyetemi város” fog állni, az ott dolgozó emberek lakásaival. A nagy körút, amelyet a hatóságok Jeruzsálem körül akarnak építeni, az egyetem épületei előtt fog elhaladni anélkül, hogy az egyetemi város egységét megbontaná. A szellemtudományi fakultás hajlékának felépítése is rövidesen megoldódik a régóta tervezett Rosenbloom-emlékmű megteremtése révén. A zavargások ideje alatt, jölehet tanárok és diákok is áldozatul estek, pillanatig sem szünetelt az egyetem munkája.

épp ez volt az, ami a nagyvezérkart arra indította, hogy a Führert rendszeres munkára szoktassák.

Nem oly rég sikerült végre keresztülvinni, hogy Hitler mellé megfelelően kvalifikált titkárt osszanak be. Ez az új titkár Wiedermann százados, Hitler volt századparancsnoka a világháború alatt. A kapitány, noha Hitler bizalmasai és állandó asztaltársai közé tartozik, még mindig nem tudta rávenni gazdáját, hogy betartsa a megállapított munkabérekét. Gyakran megtörténik, hogy Wiedermann reggel beállt a Wilhelmstrassera, hóna alatt a mappában fontos, aláírásra váró okmányok, vár, vár egy darabig s csak akkor tudja meg, hogy ura és mestere még előző este Berchtesgadenbe szökött. Ilyenkor aztán látni a kapitányt, aminő rohan a legközelebbi repülőgépre fel, hogy a bajor hegyek között vegye fel Hitlerrel a Berlinben megszokott munkát.

— Ügyvédeknek nélkülözhetetlen az „Indexul Legilor” néven megjelent törvénygyűjtő kiadása, amely az 1918 évtől mindmáig megjelent törvények és rendeletek szabatos, részletes és áttekinthető felsorolását tartalmazza, szakminisztériumokra felosztva és betűsoros tárgymutatóval ellátva. Ára utánvéttel is 120 lej. Megrendelhető szerzőnél: dr. Rösler Viktor, Cluj St.-Vasile Goldis 20. c.

Az Ön egészségének őre
a kellemesen illatosított

SENLASLO
(Szt. László)

fertőtlenítő toalettszappan és az antiszeptikus

DENTONAL fogpaszta
UDIT, FEHÉRT, FERTŐTLENT.

Figyelem!

Csak a legjobb az Ön részére elég jó. Ezért okvetlenül csak a legbiztosabb, leg-egészségesebb és legfinomabb „BRILLIANT EXTRA PRIMISSIMA” valamint a PRIMEROS SILKEN FINEST gumit kérje és meg fog győződni arról, hogy annál jobb nem is létezik.

— Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, csalánkiütés, rosszullet, fejfájás, idegizgalom, álmatlanság esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, fertőtleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes utra tereli és felfrisíti a szellemet. Az orvosok ajánlják.

Norma
gol pacif
mű angol
országrol
ban, ami
gos kegy
deniütt t
tartozott
máson o
lemben n
száiban,
nak ki,
igazolnak
lamennyi
pontként
írimumát
keknek i
az iskolá
osztásná
nek, enn
a katedr
tót az e
artán a
előtt nap
ebben ne
hogy mi
man An
háboruk
kegyetlen
vált az o
sek mar
a gyermek
beliugy
egyetem
kori né
ményt a
lekicsiny
a rossz
het, hog
országba
A ti
zásában
bárság
német k
tősbán
boncolás
ták, de
hogy a
dó gázá
dekezés
korlati
mekek
gyilkos
nem sz
ri mala
gyakor
muss s
az inte
számít
nésség
mája.
lete sz
mezők
lyát, k
tilos n
veli b
gyerm
fik, a
tartot
egy v
friseb
nia a
diát.
egyén
tésait
lelki
a gy
zadók
A
len n
az a
analí
galiz
nem
letek
és m
mest
vand
purg
volt,
gyék
talit
meg
a tö
felle
gyol
és
zett

Gyermektragédiák Németországban

*

Norman Angell, a világszerte ismert angol pacifista író e napokban a „Times” című angol lapban cikket írt a mai Németországról. Elmondja, hogy a világháborúban, amidőn Németország ellen, állítólagos kegyetlenkedő hadviselése miatt, mindenütt tiltakoztak, ő ama kevesek közé tartozott, akik védelmükbe vették a somnásan megbélyegzett németseget. Ma el-
 ientben olyan dolgok történnek Németországban, amelyeket nem ellenségei agyalnak ki, hanem az ország vezetési nyilant igazolnak. Nem csupán zsidók, hanem valamennyi ugynevezett kevert fajnak napontként a legmélyebb megaláztatás mártírúját kell elszedni, nők és gyermekeknek is. Norman Angell elmondja, hogy az iskolákban az élelmiszer- és tejkiosztásnál a zsidó gyermekek nem részesülnek, ennek ellenére kényszerítik őket, hogy a katedrához menjenek és kérjék a tanítót az ellátásban való részesítésre. Amire aztán a tanító a gyermeknyilvánosság előtt napról-napra kijelenti, hogy a zsidó ebben nem részesülhet, s ez lecke arról, hogy miként kell bánni a zsidókkal. Norman Angell, hozzáfűzi egyebek közt, hogy háborúk és forradalmak elkerülhetetlen kegyetlenségei ellenére, eddig érvényes volt az az elv, hogy a gyermekek semlegesek maradnak. Ami most Németországban a gyermekekkel történik, az nem német belügy — írja — hanem az emberiség egyetemes ügye. Normann Angell, az egykori németbarát, óva inti a világközvéleményt attól, hogy ezeket a jelenségeket lekicsinyelje és eltussolja, mert a jó és a rossz különbségének ellenére odavezethet, hogy ez a sajátos német érzület más országba is utat talál.

A tiszta árja, Norman Angell tiltakozásában a humanizmus emel vétót a barbárság ellen. Nem először írjuk, hogy a német hitlerizmus — lélektani együttitátoiban — a szadizmus kultusza. Az éleboncolást — állatkísérleteknél — eltították, de ugyanakkor Göring elrendelte, hogy a zsidó gyermekeket ne lássák el védő gázálarccal s ne oktassák ki őket a védekezés módjaira. Adott esetben a gyakorlati következmény egyet jelent a gyermekek végtelen kiszolgáltatottságával a gyilkos gázokkal szemben. De ugyanakkor nem szabad például nyulakat, vagy tengeri malacokat a tudományon megismerés és gyakorlati kiértékelés difftheria, tetanusz szérum! stb.) céljából boncolni! Ez az intellektuális szadizmus. A hideg, kiszámított szadizmus, eme ösztönrendellenességnek „legmagasabb” megjelenési formája. A gyöngédellekű Göring egyik rendelete szószerint így hangzik: „Tilos kitépni mezők virágait, a gyopárt, az alpesi ibolyát, kiszakítani a gyöngyvirág gyökereit, tilos megfogni a szarvasbogarat és a levelei békát...” De ugyanakkor a zsidó gyermekeket az iskolában külön padba ültetik, a keresztény gyermekek számára fenntartott kertekben nem játszhatik, azokkal egy vízben nem fürödhetik. És most legfrisebben, napról-napra végig kell játszania a tejkiosztásnál a lélekgyilkos komédiát. Nahéz egy ilyen lelki kínzásnak és egyéniség lefokozásának tudati visszahatásait pontosan elképzelni. Valószínű, hogy lelki nyomorékok is kikérülnek majd ebből a gyermekeségi multból, de bizonytalán zsidók és öntudatos harcosok is.

A lélektan szemszögéből nézve, lehetetlen ma fel nem ismerni Németországban azt a lelki folyamatot, amelyet a pszichanalízis ösztönáttörésnek nevez. Ez a legalizált áttörés nemcsak túlhaladott, hanem atavisztikus életformákat és szemléleteket vetett ismét felszínre. Brutalitás és mítosz mindkettő az elföldelt mélyekből mesterségesen felhánnya, elvégezte azt a vandáli munkát, amelyre a német Walpurgisz-éjszaka megindozóinak szüksége volt, hogy a sötétség lepleiben véghezvigyék napnál is világosabb terveiket. Brutalitás és mítosz, ezzel nyugtázték le a tömegeket, ezzel uralkodnak a lelkeket, melyek a tökéletes gazdálkodás egyetemes válságában fellázadtak és kiutat kerestek. A legnagyobb az árja történelmi valóság hamisítás és méregkeverő tudatossággal megrendezett ösztönfelszabadítás.

De amit most Norman Angell-től hallunk, az tültesz mindenben. Magnus Hirschfeld szexszuál-patológiai intézetében, Berlinben, amelyet a náci uralmuk első napjaiban vandáli módon elpusztítottak páratlan könyvtárával és kórtörténeti anyagával együtt. Itt se olvastunk ehhez hasonló szadista perverzciókról. A náci az intézet csodálatos patológiai gyűjteményét

kórtörténeti anyagát azzal az indokolással semmisítették meg, hogy az — erkölctelen. Holott azok betegek megnyilatkozásai voltak. De mit mondjunk azokról, akik kegyetlen hideg megfontoltsággal sebzik meg, talán egy egész életre, kiszolgáltattott, védtelen gyermekek lelkeit? (Dr. N. B.)

A belga király is le akar mondani trónjáról?

A király és a belga kormány között éles nézeteltérés támadt a király második házasságának kérdése miatt

London, december 23. A Sunday Refere brüsszeli tudósítójának jelentése szerint Lipót belga király és kormányja között nincs meg a teljes összhang. A nézeteltéréseket második tervére vezetik vissza, mert a kormány azt szeretné, hogy Lipót király Adelhaide Habsburg főhercegnővel kössön házasságot abban a reményben, hogy ez Belgiumot szorosabban kapcsolná össze a közép-

európai államokkal. Az angol lap jelentése szerint Lipót király ma is tiszteli első feleségének emlékét s vonakodik a második házasságtól. Egyes belga körökben a helyzet elmérgesedéséről tartanak s attól fének, hogy a király Baudoin fia javára lemond trónjáról. A trónörökös most töltötte be hatodik életévét.

KARÁCSONYKOR

Pénteken, szombaton és vasárnap egész nap

délelőtt 11 órakor is
SHIRLEY TEMPLE
 legszebb filmje a SZEGÉNY GAZDAG KISLANY A
CAPITOLBAN

A tábla is helybenhagyta Hertz Márton állampolgárságától való megfosztását

BUCURESTI, december 23. Az ilfovi tábla tegnap délelőtt foglalkozott Hertz Márton bucaresti könyvkiadó felfolyamodásával, akit — mint ismeretes — belügyminiszteri rendeletre néhány héttel ezelőtt megfosztottak állampolgárságától. Az ilfovi tábla rövid tárgyalás után meghozta döntését, amelyben elutasítja Hertz Márton keresetét. Az így hontalanná vált könyvkiadó bármikor ki van téve annak a veszélynek, hogy a belügyminisztérium mint „nemkívánatos elemet” az országból kiutasítsa.

A iasi orvosok tiltakoznak az orvosi karban is jelentkező antiszemita agitáció ellen

Mi történt a bucaresti orvos-parlamentben?

Iasi, december 23. Nemrégiben orvoskongresszus volt Bucarestben, melynek egyik résztvevője súlyos vádakkal illette a kisebbségi orvosokat, akiket hazafiatlansággal és nem orvosokhoz illő magatartással vádolt. A demokrata és kisebbségi orvosok sok magyarázatot nem igénylő okokból nem válaszolhattak a durva támadásra, most azonban, Iasiban, a város orvosainak értekezletén felmerült a kérdés, amelyet alapos vita tárgyává tettek.

A iasi orvosgyűlésen a város összes orvosai megjelentek. Dr. Gancevici, Barbilian és Segall orvosok beszéltek néhány orvos magatartásáról, akik a bucaresti orvosgyűlést — demagógok gyűlésévé változtatták át. A szónokok hangsúlyozták, hogy

az orvosi hivatás és felelősi hovatartozás között nem lehet összefüggést keresni.

Az ország egészségügyi szempontból sok kívánni valót hagy maga után és míg a betegségek pusztítani fognak az országban, míg fel kell venni a küzdelmet a járványok ellen, az orvosok száma sosem lesz elegendő. A román egészségügyi kérdés megoldása éppen azért nehéz, mert hiányzik az egészségügyi szolgálat, mely a parasztokkal venné fel a kontaktust.

A központi szervek közömbössége miatt a járványok egymást követik és az orvosok, gyógyszerék hiányában nem tudnak eleget tenni kötelezettségeiknek. Egyébként éppen maga Costinescu egészségügyi miniszter jelentette ki, hogy a községi orvosi állásokra kiirt pályázatokra nem jelentkeztek kisebbségi, de nem jelentkeztek többségi sem, mert jobban szeretnek a városban maradni, ahol könnyű a megélhetés és az érvényesülés lehetősége is könnyebb.

Tisztítsa, de ne csiszolja

Nem az erős dörzsölés és csiszolás, hanem a fogmóncát kimelő cef, szerű fogtisztítás — a helyes fogápolás! A Nivea fogpaszta különlegesen finom alkotórészei alaposan tisztítanak és megőrzik fogai fehérségét és fényét.

A iasi orvosok indignálódva

tiltakoztak egyes orvosok magatartása fölött, akik azt követelték, hogy háboru esetén a zsidó orvosokat zárják ki a hadseregekből.

A jelen volt orvosok tapsviharral fogadták dr. Gancevici és Segall-Caritas orvosok felszólalását akik felolvasták a világháboru alatt elesett 10 zsidó orvos nevét.

A továbbiakban a szónokok rámutattak arra hogy több kérdésben Iasi álláspontja győzött. Így elfogadták, hogy minden községi egészségügyi állomás mellett kutatóintézetet is létesítsenek, ahol a fellépő járványok elleni küzdelem tudományos lehetőségeit tárgyalják. Ugyancsak a Iasi delegátusok követelték, hogy a törvényesen tegyenek eleget az orvosi kar sérelmeinek és a betegsegélyző pénztáraknál engedélyezzék a szabad orvos választást.

A szónokok foglalkoztak az ifju kollegák sorsával is, mert ezeket az öregek nem engedik kellő módon érvényesülni. Dr. Gancevici, a Iasi orvos szövetség elnöke, sajnálattal állapította meg, hogy az ifju és az öreg orvosgeneráció között nincs kellő kapcsolat. A fiatal orvosokat elhanyagolják, megakadályozzák érvényesülésüket, mert az öreg orvosok konkurrenciát sejtjenek bennük. Ez a magatartás idézte elő egy egyenetlenséget az orvostársadalomban, mert az ifju orvosok, akiket kizsoronának az érvényesülés lehetőségéből, a rendbontók táborában keresnek maguknak elégtételt és igazságot.

Majd az orvosbiztosítás kérdésére tértek át az orvosok és követelték, hogy ez a terv végre megvalósuljon. Ezáltal a fiatal orvosoknak is biztosítani lehet a továbbképzés és a bátorítás lehetőségét. Az orvosoknak meg kell érteniük az orvosbiztosító intézet fontosságát, mely központi szerve lesz az orvosi működés irányításá-

Betegség esetén először a lázat kell leküzdeni!

— „39 fok!
 — „Mit tegyek doktor ur?”
 — „Alkalmazzon egy Carmol *)-os bedörzsölést és megszabadul a láztól.”

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszer meghűlések, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen. Ára üvegenként 22 lej. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

nak és egyben tudományos laboratórium létesítését is megengedi, ahol tanulmányozni lehet az új orvosi felfedezéseket.

A Iasi orvosok megkülönböztetett figyelemmel hallgatták a delegátusok előadását és melegen ünnepelték a szónokot, akik az orvosok parlamentjének fóruma előtt igyekeztek eloszlatni azt a vádat, hogy Iasi a zavargók városa, mert ez a moldvai központ a demokráciának és a haladott gondolatnak fellegvára.

— Borzalmas robbanás egy mexikói szénbányában. Mexikóból jelentik: A Hueva-Rosita szénbányában tegnap robbanás történt. A robbanás következtében 28 bányász meghalt. Ezek hulláján kívül a mentőcsapatok 23 bányászt mérgezési tünetekkel emeltek ki a tárna mélyéből. A tárna egyik folyóját betemette a föld, de az ott tartózkodó 10 bányász életben van, mert kopogtatás után tisztán kivehető jeleket adnak le. Nuvea-Rosita Mexikótól a fővárostól 90 mérföldnyire nyugatra fekszik. A halottak száma 41-re emelkedett. A sebesülteké 23.

Filmcsillagok tündöklése és bukása

Milyen fizetéseket kapnak a naivák, a fiatal főszereplők, a nők, a komikusok és a gyermekművészek? A gyermek Shirley Temple óriási jövedelme. Volt sztárok a népkönyhán

Ritkán történik meg, hogy Hollywood film-sztárjainak viszonyairól és keresetéről megírják az igazat. A filmiparban általában sok a feletelenség és különösen a szereplőkről irnak össze annyi nagytájt és túlzást, hogy alig lehet belőle kihámozni a való helyzetet.

A reális igazság pedig így fest ebben a szakmában:

Filmszínészek és színésznők az alábbi kategóriák szerint oszthatók be: naivák, fiatal főszereplők, férfi főszereplők, női főszereplők, komikusok, komikák, öregebb művészek és gyermekművészek. A fiatal főszereplők, amilyen például B. Buddy Rogers, mint rakéták szöknek a népszerűség ege felé és rendszerint néhány év, legfeljebb öt esztendő alatt kiáznak. Az ilyen színész háromszáz dollár heti fizetéssel kezd és erre öt éves szerződést kap. A szerződésben ki van kötve, hogy nagyobb teljesítmények esetén 100 dolláros átlagos fizetésjavításra számíthat. Az eddigi tapasztalatok szerint három év után hetenként 750 dollárt kapott, az ötödik évben ezer dollárt. A régi szerződést csak sikerek esetén lehet megsemmisíteni és újat kötni. Volt rá eset, hogy egy ilyen fiatal színész heti 2000—3000 dollárt kapott egy hétre. Ezidőszakra James Cagney az, aki nincs megelégedve szerződéses fizetésével és hogy nagyobb gázsit érjen el, egyszerűen nem jár szik. Ugyancsak James Cagney volt az, aki beperelte a Warner-ot, a filmproducer, mert vetélytársát, Pat O'Brient a plakátokon erősebben reklámozta, mint őt. A pert megnyerte, de egyelőre más filmtársulat nem alkalmazza mindaddig, amíg az ügy a fellebbezés stádiumában van.

A fiatal főszereplő rendszerint heti 350—500 dollárt költ saját céljaira. Ha azonban igazi sztár lesz és egy héten ötezer dollárt keres, akkor legalább ezer dollár kiadása van. Hozzájárul még ehhez az is, hogy Kaliforniában a jövedelem 60 százalékát, amennyiben ez a jövedelem tulmaga a rendes életmódot igénylő összeg, lefoglalják adóba. Ebből levonandó egy bizonyos összeg az ügynök számára, továbbá a fotográfiaért és a titkárok fizetésére, aki a sztár nagyarányú levelezését bonyolítja le. De így is megmarad a színésznek heti kétezer dollárja. Minthogy pedig a sztár átlagban ezer dollárt költ, sokat nem tehet félre. A férfi főszereplők, mint amilyen Ronald Colman, William Powell, Gary Cooper és mások, legfeljebb 15—20 évig működhetnek, amikor heti 3000—5000 dollár a jövedelmük. Évente a sztárok átlag 40 héten át játszanak, de vannak, akik kihúzzák az egész esztendőt munkával. Clarc Gable közöttük a legkeresettebb. Ő az egyetlen, aki minél öregebb, annál többet keres. Robert Montgomery csilaga már lemenőben van.

A naivák boldogok, ha felvihetik 2000 dollár heti gázsira. A filmen való életük azonban nagyon rövid. Gondoljunk Mary Brianra, Betty Bronsonra, Lia Lee-re és néhány más csillagra. Mind elhalkultak. A naivák közül megmaradtak Mary Pickford és Janet Gaynor töretlen művészi erőben és tehetségben.

A női főszereplők közül Joan Crawford, Katherine Hepburn, Greta Garbo, Marlene Dietrich és Merle Oberon, mint színésznők nem sok sikert mutattak fel, később azonban, amikor a filmhez jöttek, nagyszerűen beváltak. Ők legfeljebb 10—20 évig működhetnek a film számára. Ezen idő alatt rengeteg pénzt költenek ékszerre, szőrmékre és ruhákra, úgyhogy nagy gázsijuk ellenére is alig marad készpénzüik. Ha lekerülnek a filmről, abból élnek, hogy eladják ékszereiket és bundáikat.

Komikusok számára nem nyílnak hosszú életű babérok a filmen. Wheeler, Woolsey és Buster Keaton elhalkultak, mert legutóbbi filmjük megbukott. A slágeres komikus szereplők azonban a legtöbb pénzt keresik. Ezek között vannak — mint Harold Lloyd és Charlie Chaplin —, akik saját társaságot alakítanak és a dollárok nehéz százezreit keresik meg.

A gyermekszereplők sokat keresnek, de csak rövid ideig. Shirley Temple ma a legjobban kereső gyermeksztár. Heti 50 dollárt keresett az elején, ma 800 font sterlinget (kb. 700 ezer lej) és azt hiszi, hogy még két évig megtarthatja szerepkörét. Mindössze hét éves, de már diétázni kell. Tejfogai kihullanak és műfogakat csinálnak neki. Ha tíz éves korában vissza fog vonulni a filmtől, mielőtt iskolába megy, már hatalmas vagyon ura lesz. Azt beszélik film-

körökben, hogy később, 18—20 éves korában ismét fel fog tudni lépni. Ez azonban eddig egyetlen csodagyermeknél sem sikerült. Legfeljebb, ha varietékben foglalkoztatják. Ez az eset volt Jackie Coogannal és Baby Peggynél.

Vannak öreg sztárok, mint May Robson,

vagy Aubrey Smith, akik annyi pénzt keresnek, amennyit akarnak. Átlagkeresetük 3000—4000 dollár hetenként. A női sztárok már rosszabbul állanak e tekintetben, mert karakterük erősen kell hogy hozzáigazodjon a darabhoz.

Mi történik a sztárokkal, amikor fényük már kialvóban van? Ez nagyon szomorú fejezete a filmművészetnek.

Sok egykori filmnagyság jár-kei Hollywoodban, akik rá vannak utalva kollégáik és a producerek baráti kölcsöneire, amit soha vissza nem adnak, vagy a jótékony egyetemek támogatására. A népkönyhán külön asztalon teritnek számukra, mert ha le is csusztak anyagilag, a tekintélyüket nem vesztették el.

KÖZGAZDASÁG

Nem olvasztja magába a Resita-Malaxa csoport az Astra-Unio csoportot

Csak a hadseregfelruházási program kerestülvitelére szövetkeznek a hazai nehézipari üzemek. A Fordék képviseletében Bourbon herceg tárgyalat Bucarestben

Bucaresti, december 23. (Az Uj Kelet tud.) Az utóbbi hetekben oly hírek terjedtek el, hogy a Resita-Malaxa-Skoda csoport, valamint másrészt az Astra-Unio-Romloc között oly értelmű tárgyalások indultak volna, hogy az előbbi csoport megvásárolja az utóbbinak az érdekeltségeit, kivéve az Unio vagongyár hengerműveit és az Astra ingatlanait. Sokan már azt is tudni vélték, hogy a vételárát, illetve a részvénytörzskönyv átételének árát 560 millió lejben, mások szerint 840 millió lejben állapították meg.

Ezekből a hírekből mindössze annyi igaz, hogy a beruházási kölcsön bevételeiből kerek két és félmilliárd lej áll a hadügyi kormány rendelkezésére a hadsereg motorizálása céljaira. Ezt a hatalmas összeget a kormány a lehetőséghez képest belföldi gyáraknak akarja juttatni és evégül, mindazon üzemek között, amelyek a hadseregfelszerelési programban szerepet visznek, szorosabb közeledést és együttműködést kíván teremteni. Erre a célra azt a tervet vették javaslatba, hogy egy részvénytársaság keretén belül közös munkaprogramra tömörítik az érdekelt vállalatokat, amelyek egyébként továbbra is megtartanák önállóságukat és függetlenségüket. Ebben a részvénytársaságban az állam a hundoarai kincstári üzemek révén 40 százalék, míg az érdekelt többi vállalatok hatvan százalék érdekeltséggel vesz-

nek részt. Ebben a közös vállalatban, melynek feladatát képezne a hadseregfelszerelési program megvalósítása, a Skoda konzern is részt vesz, még pedig nemcsak tőkével, hanem szabadalmával és szakembereivel is.

Ujabb hírek szerint szó van arról, hogy a hadseregfelszerelési programba bekapcsolódik a Ford autógyár londoni európai igazgatósága is, minthogy a Ford konzern ugyanis jelentős megrendeléseket kapott már a légügyi kormánytól autókamionok szállítására. Evégett Bourbon herceg, a londoni Ford központ igazgatótanácsának elnöke Bucarestbe tartózkodott.

Mi ujság a külföldi piacokon?

Az olasz külkereskedelmi mérlegben a textiliák kivitele 1934-ben összkivitel 33,7 százaléka volt. És az olasz textilipar mostanában — egyes gyárakban éjjel-nappali munkával — óriási erőfeszítéseket tesz, hogy a szanckók következtében elvesztett piacait újból visszaszerezhesse. Ezt természetesen nagy mértékben elősegíti a lira 40 százalékos devalvációja. Az exportárakat ugyanis csak 10 százalékkal emelték és így a világpiacra beérkező jelentések azt mondják, hogy az olaszok műselyemben, főképp azonban fiocco-

cikkekben majdnem olyan olcsók — sőt egyes verziók szerint állítólag még olcsóbbak — mint a japánok...

Németországban a valutáris viszonyokkal összefüggő anyagbeszerzési nehézségek miatt azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a 300 millió kg-os évi pamutfogyasztás felét, a gyapjuszükségletnek pedig kb. egyötödét fokozatosan Zeilwolle-val fogják pótolni. Németország ezidőszakra kb. évi 90 millió kg. rövidszálú műselymet termel; így a jövő esztendőben már pótolni tudja a pamutkivétel 30 százalékát. Ebből a viszkóze Zellwolle-ra 80 millió, rézoxid Zellwolle-ra 4—5 millió, rövidszálú acetát műselyemre pedig 3 millió kg. esik. Vezetőhelyen szerepel az I. G. Farbenindustrie 27 millió kg. Zellwolle, 4—5 millió kg. Cuprama és 1 millió kg. rövidszálú acetát-műselyemgyártásával; az I. G. termelőképesége tehát összesen 32—33 millió kg.

Bécsben tervbe vették egy Divathivatal felállítását, amely az eredeti „bécsi modellek” védelmére gondoskodik. A divatdíktátorok egyes kreációikat itt védjegyzetethetnek s ilymódon a modelltoivajlásokkal sikeresen küzdhetne meg a női divatszakra. A bécsi Divathivatal programján divatbemutatók is szerepelnek.

A Magyar Országos Faegyesület vezetősége küldöttségileg arra kérte az Államvasutak Igazgatóságát, hogy a vasut által versenytárgyalásra kiírt faanyagokra ne fogadjanak el külföldi szállítótól ajánlatot. Az a kívánságuk, hogy külföldi cég az ajánlatát egy belföldi cég által nyújthassa be.

A csehszlovák parlament a napokban szavazta meg a csehszlovákiai Phönix-fiók szanalásáról szóló törvényt. A törvény szerint a Phönix-fiókot felszámoltatják, üzletét egy új részvénytársaság veszi át, amelyben az állam is érdekelt. A matematikai tartalékokban mutatkozó közel egymilliárd cseh koronás hiányból 700 millió cseh koronát a csehszlovák kincstár fedez, évi 14 millió cseh koronás befizetéssel. A többi hiány fedezésére adó- és illetékmentességet kapott az új vállalat és az e célokra szükséges összegeket fogják 50 éven keresztül a matematikai tartalékokban mutatkozó hiány fedezésére fordítani.

A Norddeutsche Lloyd utasítást adott hajóparancsnokainak, hogy Németország jelenlegi nyersanyaghelyzetére való tekintettel a legmondosabban gyűjtésük a hulladékanyagokat. Fémadarabokat, üres tubusokat, ónkupakokat, főleg azonban kender-, vitorlavászson és egyéb textilhulladékokat gyűjtenek és ujjabb feldolgozás végett beszállítanak a gyárakba.

Olaszország az utóbbi időben nagy tételben szállít pamutfonalakat Jugoszláviába. Tekintélyes olasz pamutfonódák képviselői 3 hét leforgása alatt kb. 40 vagon kilőnféle pamutfonalat adtak el novemberi és decemberi szállításra. A 10 líras kilogramonkénti fonallátagar rendkívül olcsó és az ellenértékét kiiringen számolják el.

A Faforgalmi R. T. budapesti vállalat koncessziója, mely a Romániából importált és a belföldön termelt tűzifa elosztását végzi, e hó végén lejár. A koncessziót több kereskedelmi alakulat igyekszik megszerezni és értesülésünk szerint valószínűleg a „Magyar Áruforgalmi R. T.” fog a tűzifaosztás lebonyolításával megbízatni.

Holzzucker Arbeitsgemeinschaft G. m. b. H. cimen. Berlinben vállalat alakult, mely új találmányok alapján megkezdte a cukorgyártást fából. A gyáralapítás összefüggésben van a német kormány négyéves tervével, mely szerint a behozatalt pótlányokkal igyekszik helyettesíteni.

Az 1937. évi Brit Ipari Vásárt február 15-től 26-ig bezárólag Londonban és Birminghamban tartják meg. A londoni kiállítás fogják majd bemutatni — a vas- és fémpipar cikkein kívül, amelyeket Birminghamban állítanak ki — az angol gépipar legjobb gyártmányait. A vásár látogatói jelentős vasuti kedvezményeket élveznek.

A Szovjetunió „Lenkutató Intézet”-e új fajta lenfeldolgozó gépet konstruáltatott, amellyel óránként 1400 kéve lent gerebenezhetnek.

A clujai zsidóiparosok aggmehháza javára a „Regal” bar tulajdonosai, hó 27-ikén, vasárnap d. u. 4 órai kezdettel nagy műsorral egybekötött teadélutánt rendeznek. Kéretik Cluj város zsidó társadalmá, hogy minél nagyobb számban megjelenjen sziveskedjék.

HAR ZION HAR CARMEL

együtt hajójárat, mely palesztinai hajóközlekedés Romániá és Palesztina között. Rendszeres utaz- és áruszállítás.

A legközelebbi hajóindulások Constantából Haisába:

Har Zion december 24

Har Carmel december 31

Jegyek kaphatók az

Uj Kelet utazási osztályánál

„Kedem” utazási iroda

ardeal és banati vezérképviseleténél

Tel.: 176. Távirat: 176.

Lazar Bercovici Constanta

Constanta Postals 66. Tel. 176. Távirat: 176.

A német

Prága, rajzi és s...
bileumi t...
a Harmad...
vált témá...
szédre a...
holott az...
és komoly...
getések, ...
szocialist...
tálják, —
rül, hogy...
zetbe sod...
szer...
„Olyan...
területen...
lidérként...
németek...
önkényes...
erejüket...
hogy egy...
állandó k...
ra kénysz...
nyomorho...
valamilye...
Az európ...
kéje is a...
zsfolt...
vagy sem

Schach...
az expans...
vastagító...
vezér b...
riadója e...
felé is í...
sekre. Ir...
gazdasá...
létképpen...
hogy nem...
Nürnberg...
got magu...
és mester...
mati aspi...
ke háboru

Most S...
Igaz ugy...
csupán a...
volna. M...
piacokat...
is többet...
lyet a né...
nak, any...
beszédé...
nak bizo...
németors...
ban azon...
elő, amel...
szágnak

Szó si...
gyarmat...
azt, ami...
Ha olya...
Schacht...
legi birt...
volna ö...
minden...
nyát nyi...
Afrika...
tató és...
szerencs...
német g...
rikának...
sze. Kar...
olajszük...
is száll...
táiban.

Schacht dr. vallomásai a fantasztikus német élelmiszerhiányról

A német gazdaság diktátora nyíltan fenyegetőzik „terleszkedési háború” lehetőségével

Prága, december 23. A frankfurti földrajzi és statisztikai társaság százéves jubileumi ünnepén Schacht dr. előadást tartott a Harmadik Birodalomban oly kitünően bevált témáról: „Terület nélküli nép.” A beszédre a külföld csak kevéssé figyelte fel, holott az előadás során súlyos fenyegetések és komoly vallomások hangzottak el. Fenyegetések, amelyek kétségtelenül a nemzeti szocialisták háborús készülődéseit dokumentálják, — és vallomások, amelyekből kiderül, hogy mily kétségbeesett gazdasági helyzetbe sodorta Németországot a mai rendszer.

„Olyan ország vagyunk, amely túlkicsiny területen túl nagy lakosságot tart el és ez hirtelenként üli meg a német nép életét... A németek azonban nem hajlandók oly külső önkényes nyomásnak engedni, amely életüket megsemmisíti. Meg kell mondani, hogy egyesek azon próbálkozásai: egy népet állandó külső nyomás által összezsugorodásra kényszeríteni, — szükségszerűen szociális nyomorhoz és zavargásokhoz, végül azonban valamilyen expanzióhoz kell, hogy vezessen. Az európai béke és ezzel együtt a világ békéje is attól függ, hogy Közép-Európa összeszűrt tömegei életlehetőséghez jutnak-e, vagy sem.”

Schacht riadója

Schacht dr. bejelenti tehát a terjeszkedést, az expanziót, azaz a háborút. A német sajtó vastagított betűkkel hozta ki a gazdasági vezér beszédének eme passzusát. Schacht riadója első hivatalos bejelentése az Európa felé is irányuló német expanziós törekvésekre. Néhány héttel ezelőtt a négyéves tervgazdaságot azzal indokolták, hogy területpótlékként vezeték be az autarchiát. Mint-hogy nem kapunk gyarmatokat — mondotta Nürnbergben a Führer — minden nyersanyagot magunk fogunk előállítani. A mügyapjú és mesterséges gumigyárak teremtése gyarmati aspirációk helyett egyértelmű azzal: béke háború helyett.

„Lengyelország a bűnös”

Most Schacht dr. elejti ezt az indokolást. Igaz ugyan, hogy a nyersanyag-autarchia is csupán a háborús készülődéseket szolgálta volna. Most azonban Schacht dr. nemcsak új piacokat és gyarmatokat akar, hanem ennél is többet. A lengyel-ellenes kampány, amelyet a német lapok néhány hét óta folytatnak, anyagi alapépitményt kapott Schacht beszédében. A beszéd egyenredő része annak bizonyítását kívánta szolgálni, hogy a németországi élelmiszer-hiány főoka elsősorban azon területek elvesztése miatt állott elő, amelyek a békeszerződésnek Lengyelországnak ítélték oda. Lengyelországnak a né-

met birodalmi bank elnöke szerint hatalmas területfoglalása van. Posen és Kelet-porosorszag a világháború előtt viszonylagosan kétszer és háromszor annyi gabonát, krumplit és baromfit szállított, mint Németország többi része. E feleslegeket produkáló területek elvesztése és a versaillesi szerződés által diktált egyéb területvesztések következtében a német élelmiszerhiány bázis lényegesen eltolódott. Schacht dr. összehasonlító számokat idézett annak bizonyítására, hogy amennyiben a német birodalom háborúelőtti határai fennállnának, a német nép élelmisése nemcsak hogy biztosítva volna, de gabonában és burgonyában tútermelés sem látszik kizártnak, ez pedig a gyakorlatban a mai takarmányhiány megszűnését is jelentené. Ha pedig a takarmányhiány megszűnik, úgy tojást és zsiradékot is olyan mértékben lehet előállítani, hogy ellátási zavarok nem mutatkoznának többé.

Schacht dr. szerint tehát Lengyelország bűnös a mai német táplálkozási nyomorúságban. A Birodalmi Bank vezére elfelejtette, hogy Németország a háború előtt is gabonabehozatalra volt utalva akkor, midőn Posen és Kelet-Porosorszag a birtokokban voltak. 1913-ban kétféle millió tonna buza és 3 millió 250 ezer tonna búzát és takarmányárpat importált Németország. Azóta a föld hozadéka emelkedett, de nem olyan mértékben, hogy a természetes hiányt pótolni tudná. A husz évvel ezelőtti helyzethez viszonyítva, a mai Németország és elveszített területei egymillió tonnával több búzát és 370 ezer tonnával több árpat produkáltak. Marad tehát még mindig egy hatalmas behozatali szükség. Ezenfelül az elcsatolt területek nemcsak termeltek, de fogyasztottak is.

Németország nem alkalmas autarkia

Varsóban bizonyára felteszik a kérdést, vajon a lengyel-ellenes hangulatcsinálás nem-e függ össze egy Danzig-ellenes akcióval, amelynek célja volna a szabadvárost karácsonyi ajándékként a Führernek felajánlani. Mindenesetre tény az, hogy az elveszített területek visszacsatolása sem biztosítaná a német „ellátási szabadságot”. Németország nem alkalmas terület az autarkia számára.

Nyersanyagot nem Lengyelországban, hanem a gyarmatokon keres Schacht dr. Kijelentette, hogy amennyiben Lengyelországnak visszaadják gyarmatait, úgy a német tőke és a német munka befektetésével élelmiszerben és nyersanyagban összehasonlíthatatlanul többet produkálnak, mint ahogy az ma a mandátum alá került területeken történik. Mire van szüksége Németországnak? Schacht szemléltető táblázatot állított össze.

a) élelmiszer	behozatal 1934	Hány százalékot szállít ebből a külföld
gyümölcs	998	20
főzelék	318	10
hüvelyesek	214	50
zsiradék	2130	50
tojás	76	20
hal	209	40
nyersdohány	86	70
b) nyersanyag és felkészítmények		
fagyapot	400	100
gyapot	180	90
fa	5710	25
vasérc	3265	70
mangán	225	50
réz	325	90
cink	127	30
ásványolaj	3094	70
bőrök	169	50
kaucsuk	72	100
ipari zsiradék	503	90

Szó sincs arról, hogy az egykori német gyarmatokon elő lehetne teremteni mindazt, amire az anyaországnak szüksége van. Ha olyan ércbányák volnának, mint aminőkre Schacht dr-nak szüksége van, úgy a jelenlegi birtokosok már régen üzembe helyezték volna őket. Az angolok Rodezia és Nigerias minden zugát átkutatták és számos új bányát nyitottak meg, az egykori német Kelet-Afrika területeit megvizsgálták, számos kútató és koncessziós társaság próbált rajtuk szerencsét, de semmitsem találtak. A régi német gyarmatok szegények; a Szahara Afrikának gazdaságilag legértéktelegebb része. Kamerun és Togo elláthatnák a német olajszerződés egy negyed részét, ezenfelül fát is szállíthatnának, ha nem is a kívánt fajtaiban. Egyéb azonban itt sincs. Élelmiszer,

kaucsuk, fagyapot, mindez nagy investíciókat és évekig tartó várású időt igényel, kétes eredményekkel. Érc és petróleum egyáltalán nincs. És végül ki gondol arra, hogy háború nélkül visszaadja Németországnak a régi gyarmatait.

Schacht dr. gunyorosan emlékezik meg azokról a szabad kereskedőkről, akik nyersanyagot és élelmiszer akarnak cserébe adni Németországnak ipari termékeikért. A Nyugatban, ahol Franciaország és Amerika a szabadkereskedelem mellett nyilatkoztak meg, ez az irónia csak szánakozó mosoly válthat ki, éppúgy, mint Schacht megjegyzése az „uralkodó nagyhatalmak önkényes pénzeértékeléséről”. Schacht dr. szájából, aki a márka devalválásának értelmiszerezője

litika ellen foglalt állást, azt válaszolja Schacht dr.:

Fasizmussal nem lehet az embereket jóllaktatni

— Azon külföldi államférfiak, akik az európai problémát „itt demokrácia, ott fasizmus” címen, vagy hasonlóképpen akarják skatulyázni, figyelmen kívül hagyják a lényegét. Nem az a döntő, hogy a népek demokráciával, vagy fasizmussal laknak jól. A lényeges az, hogy jóllakjanak.

Helyesebben szólva: a döntő az, hogy fasizmussal nem lakhat jól. Schacht elismeri, hogy nem tudja a népet jóllaktatni, legfeljebb háborúba vinni. A demokratikus köztársaság azonban nem ismerte ezeket a problémákat. Exportált és importált, kapott nyersanyagot és élelmiszer, volt hitelle. Már ez is megcáfolja Schacht állítását, hogy a gazdasági helyzetnek nincs köze az uralkodó rendszerhez. Egy másik demokratikus rendszer mindenekelőtt is megszabadítaná Németországot az őrült fegyverkezési terhekől és felemelné a munkabérek, ahelyett, hogy mindent ágyukba és spanyolországi katonai expedíciókba öljön bele. Lakásokat építene kaszánya helyett. Háborús nyersanyag helyett élelmiszer importálna. Okos politikával bekapcsolódna a világ gazdaságba és megegyezne a világhatalmakkal ahelyett, hogy a népszerűtlen Japánnal kötne megállapodást. Nem fenyegetne háborúval egy oly kimeríthetetlen felvevő piacot és nyersanyag-szállítót, mint aminő a szovjet. A német köztársaság háromnegyedmilliárd márka értékű árut szállított Oroszországnak és ugyanannyi nyersanyagot kapott érte. Hitler alatt ez az árucere csaknem a zéróra esett vissza.

A baj azonban éppen ott van, hogy a német köztársaság helyébe a Harmadik Birodalom lépett.

volt, egy ilyen kijelentés meglehetősen rossz szul áll.

— Egy nagy nép élelmisési és nyersanyag-szabadsága — panaszkodik ezután (Schacht dr. — bizonyos külföldi diplomaták véleménye szerint bizonyos kegyektől függ, amelyeket egyes uralkodó hatalmak hajlandók osztogatni vagy sem. Ezt azonban egy nagy és öntudatos nép önként nem nyelheti le.

Hogyan kaphat gyarmatot Németország

Nyilvánvalóan akadtak angolszász diplomaták, akik azt mondták a mai német hatalmasoknak: hagyjatok fel az őrültségekkel, állítsátok le a fegyverkezést; térjétek vissza Genf-be; szüntessétek meg az autarchiát; ne állítsátok be egész politikátokat a háborúra; egyensúlyozzátok ki valutátokat; lépjétek be a nyugati gazdasági blokkba. Akkor aztán adunk nektek hitelt, szállítunk nyersanyagot, veszünk tőletek árut és hozzásegítünk a világgazdaságba való bekapcsolódásba. Ezt Schacht energikusan elveti. Rooseveltnek, aki nyíltan a fasizma gazdasági po-

ROYAL slágermozgó karácsonyi műsora a legszebb!

EGGERTH MARTA
csodás zenéjű, ragyogó kiállítású sláger:
Valcerkirálynő
(Ujvári koncert).

Partnerei: OTTO TRESSLER, a bécsi Burgtheater bonvivánja,
JOE HEESTERS, a világhírű svéd tenorista.

5 kiváló operáriá tüneményes előadása. Németül beszélő világsláger.

Egyre nagyobb méreteket öltenek a dezertálások Németországban

Berlinben óriási izgalmat váltott ki a kormány azon intézkedése, hogy a 18-45 éves férfiaknak külön engedélyt kell kérniük a katonai hatóságoktól, ha külföldre akarnak távozni

BERLIN, december 23. (Rador.) A Havas jelentése szerint a kormány azon intézkedése, mely kötelezi az összes 18-45 éves férfiakat, akik külföldre szándékoznak utazni, hogy külön engedélyt kérjenek a katonai hatóságoktól, bizonyos izgalmat váltott ki Berlinben. Külföldi körök szerint ez az intézkedés, mint számos más is, hivatva van előkészíteni az ország polgári mozgósítását és megerősíteni a birodalom bizonyos helyőrségeit. Frick belügyminiszternek, a külföldre távozó fegyverforgatásra képes férfiak ellenőrzésére vonatkozó intézkedése sejtetni engedte, hogy a dezertálások az utóbbi időben aggodalmat keltő méreteket öltöttek.

A város felszedheti az aszfaltjárdákat, ha a háztulajdonosok nem fizetik meg az árát

Drăganu főpolgármester nyilatkozik a járdaperekről kapcsolatos semmi öszéki döntésről

Cluj, december 23. Egyik legutóbbi számunkban hírt adtunk arról, hogy a város és a háztulajdonosok között folyó járdaperekről a semmitűzők nem adott helyt a város azon indítványának, hogy a cluj-i törvényeseket mondja ki illetéktelenné a járdaperek letárgyalására. Erről beszélgettünk dr. Drăganu Nicolae főpolgármesterrel, aki többek között a következőket mondotta:

— A sajtó bizonyos fokig elfogultan írt a városról a járdaperekről kapcsolatban. Az igazság az, hogy a város nem veszítette el az összes eddigi pereket, sőt egyes háztulajdonosok nem is fellebezték meg a kivetést, ami azt jelenti, hogy hajlandók fizetni. A semmitűzők döntés alapján most már tovább folynak a perek. Ezután fog csak eldőlni, hogy kell-e fizetni a háztulajdonosoknak? A háztulajdonosok nem kívánhatják a várostól — folytatta nyilatkozatát a főpolgármester, hogy 14 millió lejt költsön el aszfaltozás-

ra. Ezt semmilyen törvény nem írja elő. De különben sincs erre fedezetünk. Benünket arra kötelez a törvény, hogy járható utról gondoskodjunk. Mi azonban drága aszfaltot készítettünk. A költségek kétharmad részét a háztulajdonosok kell fizessék. Indokolatlan tehát a háztulajdonosok vonakodása. Ha nem hajlandók fizetni, mi ha akarjuk felszedhetjük az aszfaltot, persze erre nem fog sor kerülni. Remélem, hogy a háztulajdonosok mégis megtérítik a köteles részt.

— Beismerem, hogy bizonyos szempontból sérelem érte a háztulajdonosokat: a köztisztasági illetéket a bevérszámították a kivetésbe. Ez valóban a város kötelessége. A többit azonban meg kell fizetniük.

Ezzel fejezte be nyilatkozatát a főpolgármester. A végső szót azonban a bíróság fogja kimondani, amely a semmitűzők döntés következtében végérvényesen illetékes lett a járdaperek letárgyalására.

SPORT

Helyreállt a béke az asztalitenisz-szövetség és a cluji kerület között

Cluj, december 23. (Az Uj Kelet tud.) A Román Asztalitenisz Szövetség és a cluji kerület között keletkezett konfliktus, amely adott pillanatban azzal fenyegetett, hogy Románia nem vehet részt az ausztriai asztaliteniszvilágbajnokságon, kedvező elintézkedést nyert. A konfliktus okaira többször mutatunk rá. A tavalyi prágai világbajnokság előtt csak az utolsó pillanatban derült ki, hogy a szövetség nem rendelkezik a kellő anyagiakkal és emiatt a román csapat kituzása komoly akadályokba ütközött. Cluji sportkörök közbejöttével azonban — és ebben igen komoly szerepet vitt a cluji Villamosművek sportegyesülete, az UEC — a hiányzó összeget előlegezték és így a román csapat megjelenhetett Prágában, ahol világra szóló szereplésével igazolta azokat a cluji vezetőket, akik mindent elkövettek, hogy Románia Prágában a nemzetek versenyén jelen legyen.

Hónapok multak el a világbajnokság után, a bucaresti szövetség azonban semmit sem tett az irányban, hogy a kölcsön, amelyet az UEC vezetőtagjai szereztek, rendezhető legyen. Sőt, később, amikor az összeg rendezése immár halasztást nem tűrhetett, a clujiak megkereséseire válasz sem érkezett.

Ez a tény járult főleg hozzá ahhoz, hogy Morariu Albin, akinek érdeme a prágai sikerben ismeretes, nem fogadta el a cluji kerület elnökségét és így pár héttel az ausztriai világbajnokság előtt, a cluji asztaliteniszsport, amely az országban vezető szerepet visz, vezető nélkül maradt.

Ilyen előzmények után ült össze hétfőn este Bucarestben az asztaliteniszszövetség, amelyen a cluji asztaliteniszsport képviselőiben Metes UEC aligazgató, a Villamosművek sportegyesületének elnöke volt jelen. Metes igazgató igen helyesen ismerte fel a helyzetet, amely mindenekelőtt Románia sportjára lehetett káros kihatással, amidőn a mindenképpen való megegyezés mellett foglalt állást és ezt kellő diplomáciai érzékel el is érte úgy, hogy a kívánt béke helyreállt, egyben a cluji sportkörök is hozzájutnak pénzükhöz. A közgyűlésen ugyanis elhatározták, hogy a prágai világbajnokságra előlegezett összeget a szövetség úgy fizeti vissza, hogy mindenkor jövedelmének 25 százalékát törlesztésre fordítja mindaddig, amíg a tartozás teljes kiegyenlítését nem nyer.

Mint hogy pedig a konfliktus magját főleg ez okozta, több mint valószínű, hogy Morariu most már elfoglalja helyét a cluji asztaliteniszkerület élén és az előkészítő munka a világbajnokságra kezdetét veheti. Szó van azonban arról is, hogy az asztaliteniszszövetség vezetősége, amelyben Transilvania asztaliteniszsportja nincsen képviselve, Morariu Albint tagjai közé kooptálni fogja, mely esetben a cluji kerület élére később kiszemelő személy kerül.

Tekintettel a kérdés örvendetes megoldására, amely az összes feleket kielégítheti, Metes igazgatót eredményes közbenjárásáért elismerés illeti.

Románia—Jugoszlávia válogatott ifjúsági mérkőzés ügyében folynak Bucaresti és Belgrád között tárgyalások. Kétségtelen, hogy a terv életrevaló és ha megvalósul, ez alkalmas lehet arra, hogy az ifjúsági játékosok komoly előrehaladást tegyenek tudásuk terén.

A Haggibbor hírei. A Haggibbor sportegyesület korcsolyaszakosztálya kéri az érdeklődőket, hogy f. hó 25-én, pénteken délután 11 órakor a Haggibbor otthonban Str. Memorandului 13. szám alatt (a volt Villamosmű helyiségében) megjelenjen szíveskedjenek. A megbeszélés tárgyat a korcsolyaszakosztály tevékenysége fogja képezni. — A Haggibbor tornaszakosztálya közli, hogy január 1-i kezdettel a női csoport tornája megkezdődik. A női torna minden kedden és pénteken délután lesz a következő beosztás szerint: 4-től 5-ig 6—9 éves leányok, 5-től 6-ig 10—12 éves leányoknak, 6-tól 7-ig 13—16 éves leányoknak, negyed 8-tól negyed 9-ig egyetemi hallgatóknak, fél 9-től 10 óráig dolgozó leányok részére. A női tornacsoportokba beiratkozni minden este 7 óráig 8 óráig a Haggibbor otthonban Str. Memorandului 13 (a Villamosmű volt helyiségében) lehet.

Mégis otthon maradt a CAO-Crisana vegyes csapat. Oradeáról jelentik: A CAO-Crisana vegyes csapat külföldi turája immár a komikumba fullad. Mindennap készen állott az együttes az utra, mindannyiszor azonban közbejött valami és a csapat csak nem in-

dult el. Tegnap már úgy alakult a helyzet, hogy a csapat végre elindulhat. A játékosok el is utaztak — villamossal az állomásig, mert innen az utolsó pillanatban az egész expedíciót visszarendelték. Ugy néz ki, hogy a tervezett tura végleg elmarad.

A HAIFAI HAKOAH versenyre hívta meg a magyar uszó- és vízpolócsapatot. A tervezett találkozó alighanem a koratavasszal létrejön annál is inkább, mert a magyar uszók és vízpolózók Egyiptomba is ellátogatnak.

Románia B) válogatottjának turája halasztást fog szenvedni. Ugyanis még nem érkezett meg a görög szövetség válasza a tervbevetett mérkőzések ügyében, már pedig egyedül csak Törökországban játszani anyagilag nem fizetődik ki. Alighanem azonban még a csütörtöki napon végleges döntés lesz az ügyben.

Ajándék évkönyv-naptárat ad az Uj Kelet előfizetőinek

A polgári újév alkalmával az Uj Kelet szerkesztősége és kiadóhivatala ajándéknaptárral kíván kedveskedni olvasóinak. Az Uj Kelet évkönyvnaplója rendkívül gazdag és változatos tartalommal fog megjelenni közel 200 oldalon. A tartalmi rész a szorosabban vett naptárranyagon, valamint a naptári és egyéb tudnivalókon kívül a zsidó és a világirodalom gyöngyszemeit foglalja magába, amely hosszú időre rendkívül élvezetes olvasnivalóval látja el az Uj Kelet előfizetőit. A szövegrészen kívül művészi kiállítású mélynyomásos illusztrációs rész is gazdagítja a naptár tartalmát, amelyben az év aktuális eseményei vonulnak fel a legkitünőbb fotóriportok alakjában.

A rendkívül gazdag és változatos tartalmu évkönyvnaplót az Uj Kelet minden olyan előfizetője megkapja, aki 1936 december 31-ével nincsen hátralékban az Uj Kelet előfizetési díjával. A naptárt díjmentesen adjuk előfizetőinknek, csupán ke-

zelési díj és portoköltség fejében számítunk fel 10 lejt.
Felkérjük mindazon előfizetőinket, akik igényt tartanak ezen évkönyvnaplóra, hogy legkésőbb december 25-ig jelentsék be kiadóhivatalunknál igényüket,
egyben mellékeljenek 10 lejt levélbélyegben a kezelési díj és portoköltség fedezésére.

Aki előfizetési díjával hátralékban van, kérjük, hogy egyidejűleg a hátralékos előfizetési díjat is juttassa el hozzánk, mert csak azon előfizetőinknek küldhetjük meg az ajándéknaptárt, akiknek előfizetési díja az év végéig rendezve van. Ugyancsak nem fogjuk figyelembe venni a december 25-e után beérkező igényléseket, mert a nagy előállítási költségekre való tekintettel csak annyi példányszámot nyomunk ki a naptárból, ahány jogos igénylés hozzánk addig az időpontig beérkezik.

SZÍNHÁZ·FILM

Pénteken, karácsony első napján megkezdődik előadásait a magyar színtársulat

Hat heti távollét után péntek délután kezd meg újabb előadásait színházunk együttese. A hat heti távollétet szorgalmas munkára használta fel az együttes, a prózai és énekes ujdonságok egész sorát készítette elő. A karácsonyi ünnepnapokon azonban a szezon első hónapjának nagyszerű ujdonságai szerepelnek még a műsoron, mert azok csak igen kevés előadásban kerültek eddig színre. A Csárdás, Csavargó, Csodahajó, Pármái hercegnő, továbbá A néma levente és a Cigány szerepelnek a három első ünnepnapon a műsoron.

Az ünnep első napján délután 3 órakor Heltai Jenő óriási sikert aratott s már második jubileuma felé haladó A néma leventéjének lesz az első olcsó helyáras előadása. Ünnep harmadnapján viszont a szezon nagy operettlágerének, a Csárdásnak lesz az első

jubileuma, amikor is a Csárdás 25-ödször kerül színre. Ebből az ünnepi alkalmából az igazgatság meglepetésül a Csárdás főszereplőinek fényképével és aláírásával ellátott kis albumot ajándékoz minden nézőnek.

Közvetlenül az ünnepek után, vagyis hétfőn este már Nedbal Oszkárnak, a híres zeneszerzőnek világhírű nagyoperettje, a Lengyelvér kerül felújításra. Brasovban, ahol a Lengyelvért a társulat bemutatta, nem győzött a közönség eleget tapsolni a kitünő előadásnak. A Lengyelvért Gróf László rendezte, Stefanidesz József vezényli s főszerepeit Solymosán Magda, Stefanidesz III, Wojticzky Elvira, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Deésy Jenő, Nagy István, Lantos Béla, Csengeri Aladár alakítják. Kedden és szerdán este szintén a Lengyelvér van műsoron.

A SZÍNHÁZ ÜNNEPI MŰSORA:

Pénteken, karácsony első napján délután 3 órakor: A PÁRMAI HERCEGNŐ. (Olcsó helyárrakkal.)

délután 6: CSAVARGÓLÁNY. este 9: CSÁRDÁS.

Szombaton, karácsony másodnapján délután 3 órakor: A NÉMA LEVENTE. (Az óriási sikerű Heltai vigjáték első olcsó helyáras előadása.)

délután 6: CSÁRDÁS. este 9: CSAVARGÓLÁNY.

Vasárnap délután 3: A CIGÁNY. (Olcsó helyárrakkal.)

délután 6: CSODAHAJÓ.

este 9: CSÁRDÁS. (Huszonötödször, a nagyszerű operett-ujdonság első jubilaris előadása. Minden néző a főszereplők sajátkezű aláírásával ellátott fénykép-albumot kap ajándékba.)

Hétfő fél 9: LENGYELVÉR. (Nedbal Oszkár világhírű nagyoperettje. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Solymosán Magda, Stefanidesz III, Wojticzky Elvira, Miklóssy Margit, Báza Éva, Borovszky Oszkár, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Deésy Jenő, Nagy István, Lantos Béla, Csengeri Aladár. Premierbérlet.)

Kedd fél 9: LENGYELVÉR. (Rendes bérlet.) Szerda fél 9: LENGYELVÉR.

GIF

SZALMIÁK ÉS SAVMENTES ELEMET

MÁR MINDENKI HASZNÁLJA
REGENERÁLÓ KÉPESSÉGE ÉS TARTÓSÁGA
ÓRIÁSI.

VIGYÁZAT UTÁNOZZÁK! GALVANI S.A.

ROMAN OPERA MŰSORA

Péntek, december 25: Cárevics.
Szombat, december 26 (matiné): Tosca.
Vasárnap, december 27: Cigánybáró (Vera Mara szopránnal.)
Hétfő, december 28: Herodiada.
Szerda, december 30: Bohémélet. (Vera Mara szopránnal.)
Péntek, január 1 (este): Cárevics.
Vasárnap, január 3 (matiné): Herodiada.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Karácsonyi műsor. Pénteki kezdettel Eggerth Márta ragyogó slágere: Valcerkirálynő. (Udvari koncert). Káprázatos kiállítás, csodás zene. Partnerei: Otto Tressler, a bécsi Burgtheater bonvivánja és Joe Heesters, a világhírű svéd operanékes. 5 kiváló operafilm tüneményes előadása. Némétül beszélő világláger.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőtől: 3 film egyszerre román és magyar felirattal. I. Transatlantic. Bünyűgyi film. Nancy Caröl, Gene Raymond. II. Örömkö városa. Exotikus filmsoda. Dolores del Rio. III. Híradó. Helyárak: 10 és 15 lejt. Kezdet: 3, 6, 9 órakor.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lejt, vastagabb betűvel 4 lejt. Legkisebb apróhirdetés 20 lejt. Allástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Fiatal házaspár keres különbejárata modern butorozott szobát fürdőszobával belvárosban. Telefon 654.

Kersek egy kifogástalan állapotban levő, jógártmánya futókosci. Lázár Simon Turda, jud. Turda.

Megnősüine 24-ig iparvállalati, könyvelő, kitiünő megjelenésű, 25-ös, esetleg benősülne. Levelet „Timisoarainak” a kiadóba.

Fényes benősülési lehetőség. Havi 12—15.000 lejt biztos és állandó állásra tehet szert olyan zsidó vallású, 32—34 éves, nagyműveltségű fiatalember, aki lehetőleg németül, románul és franciául is tud, nősülés esetén. Ajánlatokat e lap kiadójába „Gyári válalat” jelge alatt.

Naponta frissen fejt kóser tehén és bivaly tej — háztól szállítva is — kapható Schwartz Ignácnál, Str. Gen. Ppetas 25.

Biztos jövő, 26 éves leányomnak olyan művelt férjet keresek, akinek részére tekintélyes és szép jövedelmű állást biztosítanék gyáramban. Megkereséseket a kiadóba a „40 éves körültek” jelgére.

Hozomány helyett előkelő pozíciót, jó fizetést biztosítanék olyan 34—37 év körüli, kereskedelmileg képzett, esetleg ügyvéd, vagy mérnök részére, aki a hazai 3 nyelvet bírja és esetleg franciául is tud, azon esetre, ha hugomat feleségül veszi. Levelek „Országos vállalat” cím alatt a kiadóba.

Kitiünő ort. kóser vegtárius ételek és sütemények a legolcsóbb árban kaphatók ADLER-nél, Str. Regel Ferdinand 22. I. emelet balra. Ugyanott esküvők, harmadik-ünnepélyek, brisszek és teadélutánok rendezését vállalják.

Január elsejével egy nagy iparvállalatnál betöltendő vezetőállást nyerhet el azon 33—35 éves, kereskedelmi képzettséggel és nyelvtudással bíró fiatalember, aki rokonomat feleségül veszi. Jelge: Nem hivatottak ne másleltájanak” a kiadóba.

HIREK

Radio Columbia Ingelen
1937. typ.
Constructio-
nál Piata Unirii 31. Telefon: 93.

A „bydzowi izraeliták” tragikus története

A napokban jelent meg a csehszlovákiai zsidó történelmi társaság legújabb évkönyve, amelynek egyik része a csehszlovákiai zsidók történetének egyik tragikus fejezetéről emlékezik meg.

Jaroslav Prokes, a belügyminisztérium prágai archivumának vezetője rendkívül érdekes adatokat közöl az Uj-Bydzow-i gettó és az ugynevezett „bydzowi izraeliták” szektájának történetéről. Cseh pásztorok és munkások szektája volt ez a 18. században, melynek tagjai különös módon ragaszkodtak az ó-testamentumhoz és ápták annak tanait. Bydzowi „izraeliták”-nak, vagy bydzowi „abrahamiták”-nak nevezték őket. Ezek az „abrahamiták” nagy perbe keveredtek, amelyben három zsidó is a vádlottak padjára került, miután az egyik vallási rajongó azt a kijelentést tette, hogy zsidók vezették őket tévútra és oltották beljük ezt a „tévhitet”.

A per annak idején nagy port vert fel és Prokes kimutatja, mennyire valószínűtlen, hogy a zsidók ténylegesen bűnösök lettek volna a bydzowi „izraeliták” vallási rajongásában és a per jegyzőkönyveiből kimutatja, mily alaptalan volt a vád és mily jelentéktelen volt a bűn, amelyet a zsidók fejére olvastak. 1750 március 7-én mégis kivégezték Prágában az uj-bydzowi Rabbi Mendlt, akit csak később, a vizsgálat során vontak be a perbe. Előbb hozzákötötték egy karóhoz, aztán máglyatizzal égették el. A szekta vezetőjét is barbár módon kivégezték.

Megrendítő leírásban mondja el Prokes, milyen borzalmas ítéleteket hoztak még a 18. században a bíróságok emberek ellen (kitépték a nyelvüket, eltörték a nyakukat, élve égették el őket stb.), akiknek mindössze az volt a bűnük, hogy olyan könyveket tartottak házukban, amelyeket „judaizáló” írásoknak minősítettek, vagyis az ó-testamentumot az új testamentum ellen játszották ki.

Fejfájás ELLEN NEURALGINE JURIST

— Az uralkodó elfoglalta téli székhelyét Sinaian. Bucurestiből jelentik: II. Károly király elfoglalta téli székhelyét Sinaian. Elutazásakor a bucaresti pályaudvaron a kormány tagjai, a polgári és katonai hatóságok bucsuztatták.

— Fagyhullám pusztít Anatóliában. Ankarából jelentik: Anatóliában fagyhullám pusztított. —19 Celsius fokot mértek.

— Juca belügyminiszterrel tárgyalt Dinu Bratianu. Bucurestiből jelentik: Dinu Bratianu a liberális párt elnöke tegnap Juca belügyminiszterrel folytatott tárgyalásokat. A Curentul szerint a megbeszélések tárgyát a községi és megyei választások képezték, amire márciusban kerül sor. Az erre vonatkozó törvény előírásai szerint három évi működés után a községi tanácsosok egyharmadát le kell váltani. Erre jövő év áprilisában kerül sor.

— Közel másfélmillió lejt adományozott a király magánpénztárából az inségeseknek. Bucurestiből jelentik: Galatiból érkező pénztárából 1 millió 388 ezer 819 lejt adományozott az inségeseknek. Ebből 1 millió 88 ezer 819 lejt az uralkodó pénztára utján osztották szét, a fennmaradó 300 ezer lejt pedig a kultuszminisztérium szervei, a városi és megyei hatóságok utján juttatták el a rendeltetési helyükre.

— Aggasztó mértékben emelkedik a Duna vize. Bucurestiből jelentik: Galatiból érkező jelentés szerint a Duna vize aggasztó mértékben emelkedik. Az Alduna öt községe 7000 hektár bevetett földdel ki van téve az áradás veszélyének. Hogy a szerencsétlenségnek elejét vegyék, az öt községből több mint 1000 lakos dolgozik gátak emelésénél.

— Meghalt Mária királyné főudvarhölgye. Bucurestiből jelentik: Ma éjjel bucaresti lakásán meghalt Mária Lahovary, Mária királyné főudvarhölgye. A halálról Mária királynét, aki tudvalegőleg Bécsben tartózkodik, táviratilag értesítették. A temetés időpontját csak az elhunyt udvarhölgy fivérének hazaérkezése utánra tűzik ki.

— Holnapi időprognózis: Csökkenő légnomád, váltakozó felhőzet, boruló irányzattal az ország északi részeiben, ahol havazások is várhatók. Az északnyugati körzetben enyhe szél, változatlan hőmérséklet az ország déli részeiben, reggel és este kőd.

Miért a legjobb karácsonyi ajándék egy üveg

Lichtwitz vagy Flora rum, likőr, cognac?

— Mit visz ebben a csomagban, szomszéd ur?

— Karácsonyi ajándékot a feleségemnek!

— Na és mivel lepi meg?

— Nevetni fog: egy pár boxkesztyűvel.

— Hát ez hogy jutott eszébe?

— Tudja, akármit viszek neki, ugyanis kicserél...

— Vigyen neki egy üveg LICHTWITZ vagy FLORA likőrt, azt biztosan nem fogja kicserélni.

— Agyonlőtték Kassza rasz két fiát. Rómából jelentik: Kassza rasz két fiát, Averat és Asfa Wossent az olaszok Addis-Abeba közelében agyonlőtték és ezzel megghiusítottak minden ellenállási lehetőséget a fővárostól délkeletre eső területen.

— Ujabb földrengést észleltek San Salvadorban. Newyorkból jelentik: A lapok híradása szerint az éjszaka folyamán San Salvadorban újabb földrengéseket észleltek. Ezek a rengések is nagy kárt okoztak és számos emberáldozatot követeltek.

— A viharok miatt késve érkeznek a hajók az amerikai kikötőkbe. Newyorkból jelentik: Az Atlanti óceánon dúló vihar miatt igen sok óceánjáró késik és nem érkezett meg menetrend szerint. Ezek között van a Normandie és a Deutschland is.

— Veszélyben forg a kubai köztársasági elnök ellen szavazott képviselők élete. Havannából jelentik: A képviselőház ma zárt ülést tartott, amelyen azon képviselők biztosságával foglalkoztak, akik Gomez elnök ellen szavaztak. Hét képviselőt felszólított a plénum, hogy vegyen ki magának 15 napos szabadságot, testi épségük megóvása végett.

Juhász Vilmos: Az inkák birodalma. Jelentős munkával gazdagodott a népszerű magyar tudományos irodalom. A terjedelmében is tekintélyes kötet címe: Az inkák birodalma, szerzője Juhász Vilmos, a kitünő tudós és író, akinek legutóbbi, Középamerikai felfedezését tárgyaló műve, Az Aranyföld hajósai is megérdemelt sikert aratott. Mostani könyve Délamerika felfedezésének lebilincselően érdekes történetét monlja el élvezetesen, ismertette a délamerikai indiánok őstörténetét, ősi vándorútjukat az óvilág titokzatos régióiból az Andok vad sziklavilágába, az inkák: a nap flainak ősi kultúráját, ősi gazdagságát. Az inkák birodalma tatongó hézagot pótol a művelt, laikus ismeretterjedelemben, de méltán kelti fel a szakember érdeklődését is. A nagyméretű, vaskos kötet, amely gyönyörű fényképmellékletekkel van gazdagon illusztrálva, az Athenaeum földrajzi sorozatában jelent meg és katonálva 132 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje az Athenaeum újdonságok teljes jegyzékét.

KOPROL adagolása igen könnyű: kisebb gyermekek számára negyed, nagyobbaknak fél pasztilla elegendő.

Ellenőrizze gyermeke napi székletét!

Minden intelligens anya tudja, hogy gyermeke napi széklete a szervezet legfontosabb funkciójához tartozik, amelyet állandóan ellenőrizni kell. Ha egyetlen nap kimarad a széklet, azonnal segítségére kell sietni a beleknek. Adjon ilyenkor gyermekének hashajtót. Minthogy a gyermekek nem szívesen szednek kellemetlen ízű szereket, adjon nekik KOPROL csokoládépasztillát, ezt a biztos, de enyhe hatású hashajtót, amely kellemes íze miatt már annyira kedvelté lett a gyermekek körében.

KOPROL

a gyermekek ideális hashajtója

— Felmentette a hadbíróóság Bunea mérnököt és társait a kémkedés vádjai alól. Bucurestiből jelentik: A második hadtest hadbíróósága tegnap fejezte be Bunea mérnök, Eugénia Bunea és Viorica Jonescu kémkedési bűnperének tárgyalását. Hat napi tárgyalás után vonult vissza a bíróság ítéletkiadásra és három órai tanácskozás után mindhárom vádlottat egyhanguan felmentette.

— Kedvezményes táviratok. Bucurestiből jelentik: Holnaptól fogva egészen január 8-ig az egész országban leszállított tarifával lehet üdvözölni tartalmazó táviratokat küldeni.

— Influenza, spanyoljárvány, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandulák megbetegedése, valamint izületi bajok, vagy tüdőcsúcsurhut esetén gondoskodjunk arról, hogy gyomra és belei a természetes „Ferenc Nőszef” keserűviz használata által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Az orvosok ajánlják.

— Meghívó. Weisz Eli és Adler Dező Sighet ezuton hívják meg rokonaikat és ismerőseiket a f. hó 27-én déli félgy óraker Sigheten a Polgári Körben tartandó esküvőjükre. M. k. é. h.

— Athénbe megérkezett az új román követ. Athénből jelentik: Eugen Filotti, az újonnan kinevezett román követ ideérkezett. Nem vezettek eredményre az Alexandrette vonatkozó francia-török tárgyalások. Párizsból jelentik: Az Alexandrette vonatkozó közvetlen francia-török tárgyalások nem vezettek eredményre és azokat diplomáciai uton fogják folytatni. A tárgyalások meghiusulása nem lesz befolyással a francia-török barátságra.

A nők után

a mozgás, tánc, sport gyakran visszatérítő testzsigot okoz. Többnyire mi magunk nem is érezzük, mert az ember szaglószerve mindenemű saját szag tránt elomputiak, képtelenek vagyunk a másokat zavaró kellemetlen illatot észrevenni. Nem akad senki, aki felmeri hívní figyelmeztet erre a kínos állapotra. A bajt megelőzendő, ajánlatos minden alkalommal, mely izzadsággal jár, szagtalanító és frissítő valódi LYSOFORM lemosást használni. A biztos hatású és megbízható LYSOFORM csak zárt üvegben valódi, kimérve nem kapható.

— Vadászatra jön a jugoszláv miniszterelnök Resița környékére. Bucurestiből jelentik: December 26 és 27. napjain Szotjadinovic miniszterelnök Tatarescu román miniszterelnök, a kormány és a diplomáciai kar több tagja társaságában vadászaton vesz részt Resița környékén.

Laczkó Géza: Sánta Amor. Laczkó Géza érdekes és finom írói egyénisége új színekben, új gazdagságban mutatkozik meg Sánta Amor című novelláskötetében, amely az Athenaeum kiadásában most hagyta el a sajtót. Különös történetek ezek a novellák, különös férfiakról és különös asszonyokról. Laczkó novelláskötete értékes nyeresége az újabb magyar irodalomnak s bizonyos, hogy a közönség körében ösztinte, meleg sikert fog aratni. A Sánta Amor 15 szebbnél-szebb novellát foglal össze, köztük a sánta Amor s a pupos Psyche. A pénz visszakaacag, Márványmenyasszony, A hercegné utolsó szeretője. Egyik pompásabb, mint a másik. A kitünő novellasorozat kötetenként fűzve 53 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

30 százalékos megalkarítást eszközöl, ha női és leányka, valamint szövet-szükségleteit az újonnan megnyitott **„FEMINA”** áruházban szerzi be. CLUJ, Str. Memorandului 1.

— Hol töltik a politikusok a karácsonyi vakációt. Bucurestiből jelentik: A politikusok közül Costinescu miniszter Rómában Goga Bécsben, Filipescu a konzervatív párt elnöke Párizsban, Argetoianu Bucurestiben és Vaida Grodeniben tölti a karácsonyi ünnepeket.

— Sorozatos propaganda tanfolyamokat tart a nemzeti parasztpárt a jövő hónapban Transilvániában. Bucurestiből jelentik: A Tempo értesítése szerint a nemzeti parasztpárt a jövő hónap folyamán propagandista tanfolyamokat létesít Sibiuiban, Baia Mareben és Timisoaran Aurel Dobrescu a propaganda-bizottság elnökének vezetésével.

— Meghalt Osztrovszki szovjetorosz író. Moszkvából jelentik: Tegnap Moszkvában meghalt Osztrovszki M. író, akit érdemeiért a szovjetkormány a Lenin-renddel tüntetett volt ki. Osztrovszki csak 32 éves volt.

— Háromszemű gyermek született egy lengyelországi kórházban. Varsóból jelentik: A lapok közlése szerint a turuni katonai kórházban háromszemű gyermek született.

Finom porcellánok, legszebb dísz tárgyak, szervizek és nippek, eredeti Kobalt díszporcellánok, **képkerekek és festmények** nagy választékban, olcsó áron! **„PAX” Cluj, C. Victoriei 6**

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, december 24.

Bucuresti. 6.50: Torna, reggeli zene, hanglemezek, hírek. 13.15: Lemezek. 19.10: Rádiózenekar, előadás. 20.55: Brediceanu: Karácsonyi dalait éneklí Aca de Barbu. Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek, felolvasás. 11.45: Mese. — 13.45: Közvetítés a reáliskola fizikai laboratóriumából. 15.15: Zenekar. 13.30: Hírek. 17: Közvetítés a Nemzeti Múzeum előtt felállított karácsonyfától. Zenekar. 19.35: Karácsonyi versek. 20: Harangszó. 20.30: Orgonaszámok. 21: Szalonzene. 22.10: Hanglemezek. 23.30: Beethoven: IX. szimfónia. 13: Éjfélli szentmise.

Péntek, december 25.

Bucuresti. 7.30: Torna, zene, szakelodás, hírek. 12.30: Énekhatos, 13.10: Sibiceanu zenekar. 14.25: A zene folytatása, előadás. — 18: Julea Vazul zenekara. 19.10: A zene folytatása. Budapest I. 9.30: Hírek. 10: Ref. istentisztelet. 11: Egyházi ének, szentbeszéd. 12.30: Evang. istentisztelet. 13.40: Hangverseny. — 14.55: Hanglemezek. 15.55: Az Operaház előadása. 18.35: Felolvasás, cigányzene. 20: Felolvasás, szalonzene. 21.10: Hangjáték. 22.40: Hírek. 23: Cigányzene. 24: Hírek angol nyelven. Jazz zene.

Szombat, december 26.

Bucuresti. 7.30: Torna, zene, szakelodás, hírek. 13.10: Kis rádiózenekar. 18.15: Katonazene. 20.30: Alexandru P. román dalokat éneklí. 21.10: Táncczene. 22.40: Lemezek. 24: Vendéglői zene. Budapest. 11: Egyházi ének és szentbeszéd. 13.30: Az Operaház zenekara. 15: Cigányzene. 16: Versek. 16.25: Lemezek. 17.35: Felolvasás. 18: Jazz zene. 19.05: Előadás, zongoraverseny. 20.20: Rózsahegyí Kálmán előadéstje. 22.45: Hírek, sporteredmények. 23: Hangverseny. Szüónötös.

UJ KELET Legújabb hírek

A Viitorul szerint az ország rettegéssel várja a kormány távozását

BUCURESTI, december 23. A Viitorul mai számában „Mikor távozik a kormány” cím alatt cikket ír, amelyben rámutat arra, hogy az ellenzéki pártok az utóbbi időben sűrűn foglalkoznak a kormány távozásának kérdésével. A kormánylap ezt nevetésnek minősíti. Három év óta ugyiszólván nem volt hónap, amelynek során ne esett volna szó a kormány lemondásáról. A kormány azonban nemcsak hogy nem távozott, de az utolsó két évized leg-gazdagabb és legjelentősebb kormányzati ténykedését vitte véghez. Sőt mi több. Abban a mértékben, ahogyan a négyesztendő törvényhozási időszak lejártá közeledik, a kormány presztízse egyre nő, hite mind nagyobb lesz és a közvélemény indokolt aggodalommal néz elébe annak a pillanatnak, midőn a jelenlegi kormányt távoztatnia kell majd helyéről. Soha még kormányzati tevékenység nem zárult le oly jellemző atmoszférában és a kormány iránti bizalom teljesebben, mint ahogy ez a jelenlegi kormányval történik. Ez a hangulat nyilatkozik meg az örökös kérdéssel szemben: „mikor távozik a kormány?”

Az ellenzék fantazmagóriáit Tatarescu miniszterelnök nyilatkozatával kapcsolatosan kategórikusan megcáfolták. Az ilyen kitalálások semmire sem jók: nem késleltetik, de nem is siettetik a kormány távozását. Ebből a szempontból helyes volna, ha az ellenzéki pártok revízió alá vennék metódusaikat és lelkiismeretüket. Addig is a kormány nyugodtan folytatja alkotó tevékenységét.

Huszonöt százalékos vasuti kedvezmény a téli sport-helyekre

Bucuresti, december 23. Mától kezdve érvénybe lép a 25 százalékos vasuti kedvezmény a téli sport-helyekre, amelyek a következők: Anina, Borsec, Toplița, Câmpul Lung (Bucovina), Lacul Ghilcos-Gheorgheni, Vatra Dornei, Timis de Sus, Timis de Jos és Tusnad. Az ünnep alatt 50 százalékos vasuti kedvezménnyel lehet utazni Bustenire, Predealra és Sinaia-ra.

Popovici Mihai is dezavuuja a „Romania Noua” híradsát a cluji pártgyűlésről

Bucuresti, december 23. Popovici Mihai, a nemzeti paarsztpárt ardeali tagozatának elnöke nyilatkozatot tett közzé, melyben dezavuuja az ardeali párttanács cluji üléséről szóló interpretációkat — nyilván a Romania Noua híradsáról van szó — és kijelenti, hogy a pártvezetőség által kiadott sajtó-kommuniké fedí egyedül a valóságot a cluji gyűlés lefolyásáról.

Sulyos zavargások Indiában

London, december 23. Bombayi jelentés szerint az északkeleti Indiában fekvő Khaisora vidék pacifikálását célzó katonai műveletek során a felkelők agyonlőtték Williams angol őrnagyot. Két hadnagy, három angol és kilenc hindu katona megsebesült. Két hindu katonát meggyilkoltak. A felkelők halottainak és sebesültjeinek pontos számát nem ismerik.

— Uj Földi Mihály könyv: A SZAZAD ASSZONYA. 562 lap, fűzve 132, kötve 179 lej Lepagenál Cluj. Postán utánvétellel. Kérje a karácsonyi könyvszenzációk ingyen jegyzékét.

Nem engedélyezték a Zsidó Nemzeti Szövetség cluji konferenciáját

CLUJ, december 23. A transzilvániai Zsidó Nemzeti Szövetség december 25., 26. és 27-re Clujra összehívott konferenciája váratlanul és az utolsó pillanatban felmerült akadályok folytán elmarad.

A cluji hatodik hadtest parancsnoksága ugyanis, miután előzőleg bekérte a konferencia részletes programját, ma közölte az illetékesekkel, hogy a konferencia megtartását nem engedélyezi.

A Zsidó Nemzeti Szövetség cluji vezető személyiségeinek minden intervenciója és fúradozása az elutasító végzés megmásítása érdekében eredménytelennek bizonyult.

A Zsidó Nemzeti Szövetség timisoarai Kisintézőbizottsága ma este ülést tartott, hogy a konferenciának más helyen és más időben való megtartásáról határozzon.

A nankingi kormány további három napra elhalasztotta támadását a zendülők ellen

Sanghaji jelentés szerint a kínai kormányerők folytatják előnyomulásukat Sianfu felé, de harcra nem bocsátkoznak. Fu-Szo-Yi és Csao-Taj-Uen tábornokokat, Szuján és Shenszi tartományok kormányzóit, Yen-Hszu-Shan tábornok két főmunkatársát Sianfuba küldték Csang-Hszu-Liang marsall kérésére. A Domej-ügynökség jelentése szerint Mao-Cse-Tung, a kínai kommunisták vezére Shenszi tartomány északi részéből Sianfuba érkezett, hogy ott Csang-Hszu-Liang marsallal esetleges együttműködésről tárgyaljon. Az összes japán katonák, akiket e hónap elején szállítottak partra Csintoban, az ottani textilipari megmozdulás miatt, visszatértek Tokióba.

A kínai sajtó híradsága szerint a kormánycsapatok nem találhatnak akadályokra Sianfu felé való előnyomulásuk alatt, de a zendülők Uejnanban erődítményeket építettek. A Havas szerint a szianfui eseményeket politikai körökben egészen politikamentesen és magánjellegűnek tekintik, mivel a két marsall régóta rivalizál egy-

mással, Yen-Shi-Kan tábornok, a shenszi seregek parancsnoka igyekszik Csang-Kaj-Sek és Csang-Hszu-Liang között a közvetítői főszerepet játszani.

Újabb nankingi jelentés szerint a zendülők ellen további három napig nem indítanak támadást. Ezt az intézkedést Tu-Soong, Csang-Kaj-Sek marsall vezénél kérésére hozták, aki Sianfuban tartózkodik és ott tárgyalásokat folytat Csang-Hszu-Lianggal a marsall szabadonbocsátása érdekében. Egyébként a kormány haderővel szemben álló zendülő-sereg létszámát 200 ezerre becsülik.

London, december 23. Van-Csing-Vei, a kínai Kuomintang elnöke, aki európai köruton volt, a nankingi kormány kérésére utnak indult Kína felé. Van-Csing-Vei mielőtt Genovában hajóra szállt volna, az újságíróknak előadta hazája jelenlegi sulyos helyzetét és kijelentette, hogy ez a forradalmi megmozdulás Kína egész rendjét veszélyeztetné és siker esetén sulyos japáni megtorló intézkedésekre adna alkalmat.

Ki sülyesztette el a Komszomol szovjet gőzöst?

A felkelők tegnap a madridi telefonpalotát bombázták. Ötvenezer francia önkéntes harcol a kormány-csapatok soraiban

Madridi jelentés szerint a felkelők repülői tegnap este 6 órakor bombázták a telefonpalotát. A bombázásnak nincsenek áldozatai. Három lövedék a képviselőház előtt robbant fel, ahol néhány újságíró éppen táviratai megszüvegezésével foglalatzkodott. Egyiküknek sem lett semmi baja.

Párizsi híradság arról számol be, hogy az Echo de Paris szerint Cerbera határállomásánál a spanyol polgárháboru kitérőse óta ed-

dig 50.000 önkéntes ment át Spanyolországba és vette útját Portbou felé (Észak-Spanyolország), hogy felvétesse magát a kormánycsapatok kötelékébe.

Lisszaboni jelentés szerint Llano tábornok azt a kijelentést tette, hogy a madridi francia nagykövetség repülőgépét ezélett néhány nappal nem a felkelők, hanem a kormánycsapatok lötték le. A tábornok szerint a Komszomol orosz hajót egy kormány oldalán

harcoló tengeralattjáró sülyesztette el. A valenciai kormány — mondotta a tábornok — így akarja maga mellé állítani Franciaországot és Angliát.

A felkelők oldalán harcoló német tisztek összekülönböztek a felkelőkkel

A News Chronicle megállapítja, hogy Németországban az egyre fokozódó gazdasági nehézségek nem érték még el a csucspontot, de a tavasz végéig odáig fognak fejlődni a dolgok, hogy Hitler — inkább mint valaha — bele fog kényszerülni abba a kalandba, hogy nyíltan beavatkozzék a spanyol ügyekbe a felkelők oldalán. Ez a fordulat éppoly szenzációs, mint veszélyes lesz. Ha pedig ez nem következnék be, úgy Hitler kénytelen lesz belátni a spanyolországi vállalkozás csődjét és végét fogja annak vetni. A lap szerint a spanyolországban harcoló német tisztek és spanyolok között nézeteltérések merültek fel s a német politika összekülönbözött az olaszsal a Földközi tengert illetőleg.

Csend a frontokon

A főváros védelmi tanácsa ma a következő közleményt adta ki: A madridi fronton semmi jelentenivaló hadművelet nem történt.

A felkelők mai hadszíntéri jelentése így szól: Andaluziában a felkelők elfoglalták Del Carpiopedot, Villafrañcat. A hadműveletek során túl nagy ellenállásra nem találtunk. A többi körzetben semmi változás nem történt.

A benemavatózási bizottság elfogadta a szárazföldi és tengeri ellenőrzésre vonatkozó javaslatot

Londoni jelentés szerint a spanyol benemavatózási bizottság ma plenáris ülést tartott, amelyen több határozati indítványt fogadott el. Elfogadta a szárazföldi és tengeri ellenőrzésre vonatkozó javaslatot, bizonyos módosításokkal, melyek hivatva lesznek fokozott hatáskört biztosítani a bizottság által kijelölt megfigyelőknek. Elhatározást nyert, hogy az erre vonatkozó terveket az érdekelt kormányok elé terjesztik hozzájárulás végett. A válaszokat legkésőbb 1-ig kell megadni. A bizottság még nem döntött a spanyol haborus felek számára való önkéntes toborzások ügyében.

Elutazott Párizsból Antonescu

Párizs, december 23. (Rador). Tegnap este az Orient-expressszel hazautazott Antonescu külügyminiszter. Az állomáson a követség személyzete Cesianu követtel az élen, Yvon Delbos francia külügyminiszter, a lengyel, csehszlovák, görög és jugoszláv követek, Roger Auboin és számos előkelőség bucsuztatta. Elutazása előtt Victor Antonescu tegnap a Quai d'Orsayn felkereste Viennot külügyi államtitkárt.

Németország nyugtalanító belső helyzete foglalkoztatja az angol lapokat

London, december 23. (Rador.) Németország gazdasági helyzete bizonyos nyugtalanosságra készíti az angol lapokat, melyek aggodalmaskodnak a helyzet által a német külpolitikára gyakorlandó befolyás miatt. Németország jelenlegi magatartása, — írja a Manchester Guardian, — nyugtalanosságot okoz, mert egy ország, amelyik el van rá határozva arra, hogy alacsony szinten tartja a munkások bérét és amely béke idején megvonja polgáraitól az élelmiszert, az az állam közvetlenül felelős mindazon izgatásokért, melyek szükségszerűen adódnak a helyzetből. Német kormánykörök az ország figyelmét el akarják vonni a jelenlegi válságtól. A lap azt hiszi, hogy a kormány tanulmányozás tárgyává tette a spanyolországi, csehszlovákiai és danzigi mozgolódásokat. De ma elmúlt az az idő, amikor Európában engedményeket lehetne nyerni fenyegetések által.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 16. Telefonszám: 8-61.

Jöjjön az Uj Kelettel Párizsba!

A párizsi világiállítás alkalmából 1937 májusában

Az Uj Kelet nagyszabású társasutazást rendez Párizsba

Utirány: Cluj—Budapest—Bécs—Zürich — Párizs — Marseille—Nizza—Milano — Triest—Cluj. Kísérje figyelemmel utazási osztályunk részletes közleményeit.